

Бурят-Монголой МҮНЭН

Бүгд Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно
Соведэй, ВКП(б)-гэй Улан-Удын горкомой орган.

№ 99 (6276)

МАЙН
20
ВТОРНИК
1952 он

Сэн 20 мүнэг.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

ТҮРЭЛ ОРОН ДОТОРНАЙ (1-дхи ноур).
ТАРИЛГЫН ЯБАСЫЕ ЭРИД ХУРДАДХАЯ (1-дхи ноур).
Манай зорилго (Кяхтын аймагай Усть-Киранай со-
моной Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой түүрүүлгшэ
А. И. Осеевэй хөөрөөһөө) (1-дхи ноур).
ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ: Б. Дондоков. — Поли-
тически элдхэлнүүд хүмүүжүүлгын ехэ удхашанартай
(2-дхи ноур).
В. Байбородин, Ц. Дандаров. — Яруунын аймагта
(2-дхи ноур).

В. Дубровский. — Колхоз бүхэндэ тэжээлэй бата
бэхи база байгуулаха (2-дхи ноур).
Р. Цыбиков. — Хүдөөгэй библиотекэ (3-дхи ноур).
М. Мурзин. — ДОСААФ-эй хүдэмэридэ анхарал
хандуулаха (3-дхи ноур).
В. Заручин. — А. М. Горький — америкиска им-
периализмые зөбүүрхэн элшээлгшэ мүн (3-4-дхи
ноуруудта).
Ч. Намжилов. — «Бурят-Монголой үнэн» газетын
нэрэмжэтэ эстафетэ (4-дхи ноур).
Корейдхи событнууд (4-дхи ноур).

ТЭН НИИТЫН ТВОРЧЕСТВО— МАНАЙ АМЖАЛТАНУУДАЙ ЭШЭ ҮНДЭН МҮН

Эхэ арал болбол экономикнөө
түргэ хөгжөөлгөдөө комму-
нист партиин хүтэлбэрээр
эхэ амжалтанууды туйлажа
айтой тээхи түүрүүлгшэ тар-
хы тусыбые амжалтатайгаар
1951 оной аралай ажла-
сы бэелүүлгэдэ, мүн энэ
хүдээдхи кварталай тусыбые
хүдээдхи туйлагдаһан шэнэ туй-
ла халаа манай эрөөлэй
ай баргашагүй ехэ зөр-
өгтэйгээр гэршэлнэ.
Эхэ арал болбол экономикнөө
түргэ хөгжөөлгөдөө комму-
нист партиин хүтэлбэрээр
эхэ амжалтанууды туйлажа
айтой тээхи түүрүүлгшэ тар-
хы тусыбые амжалтатайгаар
1951 оной аралай ажла-
сы бэелүүлгэдэ, мүн энэ
хүдээдхи кварталай тусыбые
хүдээдхи туйлагдаһан шэнэ туй-
ла халаа манай эрөөлэй
ай баргашагүй ехэ зөр-
өгтэйгээр гэршэлнэ.

1918 ондо советскэ соци-
ализм гүрэнэй эрээдүйн бай-
гуулаха хэлээ зурраа,
Ленин нигжээ заагаа һэн;
мүн хүсэн түгэлдэр ба баян
Русь байгуулахын тула ма-
лайгаалин баялигууд дотор-
түдэй хүснэй запас дотор-
най творчестводо агууехэ
мүн олгоһон ехэ һайхан да-
дотершы материал бинэ.
Эхэ арал болбол экономикнөө
түргэ хөгжөөлгөдөө комму-
нист партиин хүтэлбэрээр
эхэ амжалтанууды туйлажа
айтой тээхи түүрүүлгшэ тар-
хы тусыбые амжалтатайгаар
1951 оной аралай ажла-
сы бэелүүлгэдэ, мүн энэ
хүдээдхи кварталай тусыбые
хүдээдхи туйлагдаһан шэнэ туй-
ла халаа манай эрөөлэй
ай баргашагүй ехэ зөр-
өгтэйгээр гэршэлнэ.

Эхэ арал болбол экономикнөө
түргэ хөгжөөлгөдөө комму-
нист партиин хүтэлбэрээр
эхэ амжалтанууды туйлажа
айтой тээхи түүрүүлгшэ тар-
хы тусыбые амжалтатайгаар
1951 оной аралай ажла-
сы бэелүүлгэдэ, мүн энэ
хүдээдхи кварталай тусыбые
хүдээдхи туйлагдаһан шэнэ туй-
ла халаа манай эрөөлэй
ай баргашагүй ехэ зөр-
өгтэйгээр гэршэлнэ.

Эхэ арал болбол экономикнөө
түргэ хөгжөөлгөдөө комму-
нист партиин хүтэлбэрээр
эхэ амжалтанууды туйлажа
айтой тээхи түүрүүлгшэ тар-
хы тусыбые амжалтатайгаар
1951 оной аралай ажла-
сы бэелүүлгэдэ, мүн энэ
хүдээдхи кварталай тусыбые
хүдээдхи туйлагдаһан шэнэ туй-
ла халаа манай эрөөлэй
ай баргашагүй ехэ зөр-
өгтэйгээр гэршэлнэ.

Эхэ арал болбол экономикнөө
түргэ хөгжөөлгөдөө комму-
нист партиин хүтэлбэрээр
эхэ амжалтанууды туйлажа
айтой тээхи түүрүүлгшэ тар-
хы тусыбые амжалтатайгаар
1951 оной аралай ажла-
сы бэелүүлгэдэ, мүн энэ
хүдээдхи кварталай тусыбые
хүдээдхи туйлагдаһан шэнэ туй-
ла халаа манай эрөөлэй
ай баргашагүй ехэ зөр-
өгтэйгээр гэршэлнэ.

Эхэ арал болбол экономикнөө
түргэ хөгжөөлгөдөө комму-
нист партиин хүтэлбэрээр
эхэ амжалтанууды туйлажа
айтой тээхи түүрүүлгшэ тар-
хы тусыбые амжалтатайгаар
1951 оной аралай ажла-
сы бэелүүлгэдэ, мүн энэ
хүдээдхи кварталай тусыбые
хүдээдхи туйлагдаһан шэнэ туй-
ла халаа манай эрөөлэй
ай баргашагүй ехэ зөр-
өгтэйгээр гэршэлнэ.

Эхэ арал болбол экономикнөө
түргэ хөгжөөлгөдөө комму-
нист партиин хүтэлбэрээр
эхэ амжалтанууды туйлажа
айтой тээхи түүрүүлгшэ тар-
хы тусыбые амжалтатайгаар
1951 оной аралай ажла-
сы бэелүүлгэдэ, мүн энэ
хүдээдхи кварталай тусыбые
хүдээдхи туйлагдаһан шэнэ туй-
ла халаа манай эрөөлэй
ай баргашагүй ехэ зөр-
өгтэйгээр гэршэлнэ.

Эхэ арал болбол экономикнөө
түргэ хөгжөөлгөдөө комму-
нист партиин хүтэлбэрээр
эхэ амжалтанууды туйлажа
айтой тээхи түүрүүлгшэ тар-
хы тусыбые амжалтатайгаар
1951 оной аралай ажла-
сы бэелүүлгэдэ, мүн энэ
хүдээдхи кварталай тусыбые
хүдээдхи туйлагдаһан шэнэ туй-
ла халаа манай эрөөлэй
ай баргашагүй ехэ зөр-
өгтэйгээр гэршэлнэ.

Эхэ арал болбол экономикнөө
түргэ хөгжөөлгөдөө комму-
нист партиин хүтэлбэрээр
эхэ амжалтанууды туйлажа
айтой тээхи түүрүүлгшэ тар-
хы тусыбые амжалтатайгаар
1951 оной аралай ажла-
сы бэелүүлгэдэ, мүн энэ
хүдээдхи кварталай тусыбые
хүдээдхи туйлагдаһан шэнэ туй-
ла халаа манай эрөөлэй
ай баргашагүй ехэ зөр-
өгтэйгээр гэршэлнэ.

Эхэ арал болбол экономикнөө
түргэ хөгжөөлгөдөө комму-
нист партиин хүтэлбэрээр
эхэ амжалтанууды туйлажа
айтой тээхи түүрүүлгшэ тар-
хы тусыбые амжалтатайгаар
1951 оной аралай ажла-
сы бэелүүлгэдэ, мүн энэ
хүдээдхи кварталай тусыбые
хүдээдхи туйлагдаһан шэнэ туй-
ла халаа манай эрөөлэй
ай баргашагүй ехэ зөр-
өгтэйгээр гэршэлнэ.

ТҮРЭЛ ОРОН ДОТОРНАЙ

Амалшадай зунай амаралта

АЛМА-АТА. Казахстанай эмнэл-
гэ-амаралтын газарнуудта хаба-
руулаха эрмэлзжэ байдагы хэ-
руулаһан гэршэнүүдэй нэгэниин
мүн. Эдэ бэшгүүд хадаа бүхэ со-
ветскэ ардай Эхэ орондоо, боль-
шевикскэ партида, агууехэ вождэ
ба багша нүхэр Сталинда инаглэ-
лай жэдэрлээр нэбтэрэнхэй.
Азербайжанска ССР-эй промис-
леноскожэ, транспортн ба про-
дүрүлгүүдэй, барилгануудай хү-
дэмэрлэшэд инженерно-техническэ
хүдэмэрлэшэд ба албахагшад
нүхэр Сталинда бэлхэн, мүнөөдөр
комитетон бэшгэ дотороо 1952
оной тусыбые бүхэ хэжжээһин ба
шанарайн талаар дүүргэхын ба
үлүүдэй дүүргэхын бидөө социалис-
тическэ мурсыондэ ерожо, уялга-
нууды эсбэн байна.

Тус бэшгэ дотор мурсыон хэлгэ-
нэ:
«Хүндэтэ нүхэр Сталин! Эдэ уял-
гануудые абаха зуураа, биднэр
болбол эдээнэ бодотероо дүүргэхын
түлөө бүхэ хүсөө зориулхаднэ;
гэжэ Танинэ найдуунабди. Биднэ
ноярскаһа, Благочешенскээ
ажалшад, Черемховскэ бассейнээ
шахтернууд, Алтайһаа колхозни-
гууд эрэнэ байна.

ИРКУТСК. Ангара мурэнэй эрьдэ,
гоё һайхан газарта байдаг Си-
бирини эмнэлгэ-амаралтын үнийнэй
газарта—«Усолые» гэжэ курортдо
зунай сезон эхилбэ. Тэндэ Крас-
ноярскһаа, Благочешенскээ
ажалшад, Черемховскэ бассейнээ
шахтернууд, Алтайһаа колхозни-
гууд эрэнэ байна.

Горнягуудай стахановска хургуули

ТКВИБУЛИ. (Грузинска ССР).
Ленинэй нэрэмжэтэ шахтын залуу
крепышник О. Ломтадзе гэгшэ
май 15-да үдэрэйнгөө даалгавар
115 процент дүүргэбэ: Хүндэтэ
шахтар А. Дарсадзе гэгшын хүтэл-
бэрилдэг стахановска хургуули
дүүргэһэнэйгээ һүүлээр энэ кре-
пышник түүрүшынгээ үдэр бээ
даагаад хүдэмэрлэнэ байна.

Тквибуллин лавануудта ба забой-
нуудта стахановска хургуули дүүр-
гэһэн хэдэн арбаад горнягууд ам-
жалтатайгаар хүдэмэрлэнэ. Тэд-
лээнэй дунда солото стахановцууд
А. Чикобава, С. Катамадзе,
Ш. Дарсадзе ба бусад оролсоно.

Центральна Тянь-Шаньда магай плантациянууд таргида

НАРЫН. Центральна Тянь-Ша-
нын Кочкорско, Чолдонско ба
Джумгалска районнуудай колхоз-
нууд шэнэ культура—эмлэ ородог
мак таргид болобо.

Магай плантациянууд агротехни-
ческэ эрхим болзорто таргида. Эр-
тэ таргиданан участогуудта мак
жэгдэ һайнаар ургажа эхилбэ. Ки-
ргизини үндэр хадануудай районуудта
таргиданан түүрүшын техникческэ
культурын полинуудта ярдүүл хоор-
ондын элдүрлгэ хэгдэжэ захалаа.

Гүрэндэ таряа тушаажа эхилээ

ЯВАН. (Таджикска ССР). Район-
ной колхозууд ороһото культурану-
уды хурялгана амжалтатайгаар
ябуулажа байна. Тинхэтээ хамта
таряагаа сохно.

Швернигэй ба Кагановичын нэр-
эмжэтэ колхозууд ячменин шэнэ
ургасын түүрүшынгээ эрбэд центнер
ороһо майн 16-да бэлд-
хэлэй пунктда тушааба.

Самолёдуудар модо тарина

ВОЛОГДА. Вытерга гэжэ голһоо
20-оод километрын газарта, Вытер-
гаска лесхозой территория дээрэ са-
молёдуудар модоной үрнэ сасажэ
тарилга майн 15-да эхилээ. Авиа-
циян туһаламжаар лесхозой 2000
гектар газарта модон таргидаха
байна.

Хүдөө ажахын хронико

♦ Тульская областин машинно-
тракторна ольсын станцинууд брига-
дануудта радиогоор харилса-
даг, болоо. Диспетчерүүдэй кадр-
нууд бэлдхэгдээ. Трактористнууд
«Урожай» гэжэ радиостанцинууды
шаламараар хэрэглэнэ.

♦ Измаильска областини бүхэ
колхозуудта барилгын томо брига-
данууд хүдэмэрлэнэ. Тэдэһэй
дэргэдэ байгуулагданан һурагша-
дай группануудта шулуудал, моло-
ной дархашуул, штукатуршад ба
пешен бригад бэлдхэгдэнэ.

♦ Полесскэ областин модо тар-
нишад ой модоной шэнэ полесо-
нууды тариха дүүргэбэ. Дуб, на-
р, клен ба бусад модонууды тариха
хатаа хамта бересклет тариха
ябадалда ехэ анхарал табина.

ТАРИЛГЫН ЯБАСЫЕ ЭРИД ХУРДАДХАЯ

Эрид хэмжээ абаха хэрэгтэй

Хорнин аймагай колхозууд энэ жэ-
лэй хабарай полевой хүдэмэрине
оройтожо өхилээд, ношоор ябуул-
жа байна. Аймагай нилээд олон
колхозуудта хабарай полевой хү-
дэмэри түүрүшынгээ үдэрһөө хой-
шо муугаар эмхидхэгдэнэ байгаа.
Имагта энэ шалтагаанаһа тус
аймагай колхозууд тон ехэ гэгдэлдэ
дэ оройхой.

Ашангын сомоной Молотовой нэр-
эмжэтэ томодогдоһон колхозые
хараад үзэе. Энэ колхозой поли
дээрэ Хорнин МТС-эй № 1 трак-
торна бригада (бригадиринь А. С.
Васильев) хүдэлмэрилнэ. Тус
бригадада 7 трактор, тэрэ тоодо 4
гусеничнэ, 3 СХТЗ тракторнууд
бинэ. Мүнөө жэл энэ колхоз 1120
гектарта ороһото культуранууды
тариха түсэбтэй байгаа һаа, мүнөө
арай гэжэ 500 гектарта таряад
байна. Тинхэдэ 500 га шэниснэ,
295 гектар ярица тариха аад, 200
гектар шэниснэ, 250 гектар ярица
таринхай. Мүн тарилгын урда тээ
хэгдэжэ газарай элдүрлгэ дүүр-
гэдэггүй. Жэшэнь 715 га эртын
борнойго, 75 га культувацн, 692
га хабарай хахалалга хээ байһан
аад, 650 га борнойлоод, 292 га ха-
барай хахалалга хээд байна.

Энэ колхозой полидо хүдэлмэрил-
дэг 7 трактор аяр майн 15 хүр-
тэ муртэйгээр ябагүй. Юб гэ-
хэдэ, саг үргэлжэ эбдэрдэг, дүү-
рнэ хүсөөрөө ашаглагдалагүй
байгаа: Тус колхозой правлени (тү-
рүүлгшэнэ нүхэр П. Смородни-
ков) үрнэй таряа саг соош «За-
готзерной» пунктһаа асаруулажа
шаданайгүй. Хабарай полевой хү-
дэмэриин эхилжэ саг болотер энэ
хүдэмэри правлени, аймагай хүдөө
ажахын ба МТС-эй агрономууд
1400 центнер хүдлэнхэй таряа
кондиционно гэжэ мэдээсэдэг бай-
гаа: Хаагдаһан 786 центнер үрнэ-
нэй шэниснэ хатаагаад, сөбөр-
лээд байхада 580 центнерын
андалдаанда эльгээгдээ, 114 цент-
нерын агаарта хилдэжэ ошоо гэ-
жэ хэлсэнэ. Мүн үрнэндэ гэжэ
хаагдаһан 30 центнер гречихын 3,5

Хабарай тарилгын ДНЕВНИК

Ороһото культурануудай
тарилгые түргэнөөр дүүргэд,
тэжээлэй культурануудые,
овощ тариха, сабшалан дээрэ
хэгдэхэ хүдэлмэринүүдэ ой-
рын үдэрнүүдтэ түгэсхээ, пар
хахалалга үргэнөөр ябуулаха
гэжэ колхозуудта, МТС-үүдтэ
ажал хүдэлмэри зүбөөр эм-
хидхэхэе, ажахын халбар бү-
хэндэ хүдэлмэришэдэе зүбөөр
хуабарилан табиыхэ эринэ.
Колхозууд болон МТС-үүдэй
хүтэлбэрилгэшэд эдэ бүхэ
хойшолуулашагүй хүдэлмэри-
нууды зүбөөр зохицуулан
ябуулаха уялгагүй.

Силоснэ культурануудые,
тэжээлэй корнеплодуудые, зе-
ленко болохо овёс, мүн олон
жэлэй ногоо түргэнөөр тариха
хадаа колхозуудта тэжээлэй
бата бэхи база байгуулаха хэрэг-
тэ ехэ удхашанартай. Тиммэ-
һэ тэжээлэй культурануудай
тарилгада ехэ анхарал таби-
жа, колхоз бүхэн энэ жэлдэ
тогтодоһон түсэбөө заатагүй
дүүргэхэ ёһотой. Тэд республи-
ликын колхозууд энэ хүдэлмэ-
рине жэгдэрэн эхилээдүй
байна. Бичурин, Мухаршэбэ-
рэй, Иволгин, Кяхтын болон
бусад аймагуудай колхозууд
тэжээлэй культурануудые та-
рихаар болоһон аад, шөө эхи-
лээдэй ношооржо байна. Мүн
эдэ аймагуудта овощной куль-
турануудай тарилга эхилээдүй
байнаар.

Тэжээлэй культурануудай
тарилгаһаа һайн ургаса аба-
хын тулада тарилгы агротех-
никын заабарин ёһоор хээ,
нютагай болон минеральна
үтэгжүүлгэ оруулаха хэрэгтэй.
Мүн колхоз бүхэн овощной
культуранууд ба хартаабхын
тарилгы агротехникескэ үндэр
хэмжээндэ хэжэ, тэдэһэй һайн
ургаса абаха зэргэтэй.

«Бурят-Монголой үнэн» газетын
рейдовэ бригада:
С. Казасаев, Ашангын сомоной
Соведэй түүрүүлгшэ.
Б. Шаралдаев, «Бурят-Монголой
үнэн» газетын корреспондент.

«Бурят-Монголой үнэн» газетын
рейдовэ бригада:
С. Казасаев, Ашангын сомоной
Соведэй түүрүүлгшэ.
Б. Шаралдаев, «Бурят-Монголой
үнэн» газетын корреспондент.

«Бурят-Монголой үнэн» газетын
рейдовэ бригада:
С. Казасаев, Ашангын сомоной
Соведэй түүрүүлгшэ.
Б. Шаралдаев, «Бурят-Монголой
үнэн» газетын корреспондент.

«Бурят-Монголой үнэн» газетын
рейдовэ бригада:
С. Казасаев, Ашангын сомоной
Соведэй түүрүүлгшэ.
Б. Шаралдаев, «Бурят-Монголой
үнэн» газетын корреспондент.

МАНАЙ ЗОРИЛГО

Кяхтын аймагай Усть-Киранай сомоной Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой түүрүүлгшэ
А. И. Осеевэй хөөрөөһөө

Манай артель ороһото культу-
ра нилээд ехээр таргид юм. Үн-
гэршээ жэлдэ эртын ба намарай
пар һайн шанартайгаар, болзор
соош хахалалгада ехэһэн анхарал
табиһан байнабди. Кяхтын МТС-эй
№ 6 тракторна бригада хамаг па-
рымнай хоёр ярадар, зөөлхэнээр
хахалаа һэн. Энэ хадаа тон ехэ уд-
хашанартай юм. Юб гэхэдэ, зөө-
лхэнээр хахалһан пар дээрэ ха-
бар эртэ һайрамай шинг поитон
һайнаар тогтодог, мнил борнойго,
культувацн хээд тарилга эхилхэдэ
газар шэнээр хахалажа байһанда
ороһодо нилээд ехэ саг алмагда-
даг, тини эртэ таринан таряан
түрүүр, бусадһаа урид дэшээжэ,
хорюу хүйтэндэ сохидогдгүй бай-
на.

Манай артелини гэгшүүд мүнөө
жэлэй хабарай тарилгы агротех-
никескэ богонихон болзор соо, эр-
хэм шанартайгаар хээ гэжэ хам-
тынгаа суглаан дээрэ хэлсээд, эр-
тын культурануудай тарилгые
май 5-да, бүхэ ороһото культу-
рануудай тарилгые май 15-да
дүүргэхэ гэжэ шиндхээ һэн. Мүн
манай колхоздо ажаллаха үнөөхи
№ 6 тракторна бригадын гэгшүүд
социалистическэ уялгануудые аба-
һан байгаа.

Тини 750 гектар таряалангай га-
зарта хабар эртэ шинг поито то-
тодогдоһон, газарай гэлжэ эхилхэ-
тэй сасуу бэлэн пар дээрэ эртын
борнойго ба культувацн хэһэн
байһабди. Түсэбэй ёһоор 550 гек-
тарта эртын тарилга хээ байгаа-
бди. Хабарай тарилгын түүрүшын
үдэрһөө эхилжэ, тракторнууд ча-
совой графиягаар хүдэлмэриллөө.
Тракторнуудта байлгангүйгээр,
үдэр һүнигэй ажаллуулжа, бороо-
да дээрэнэ торочоар болон уһаар
заправка хэдэг байнабди. Трактор-

на ба таряаналгай бригаданууд
лигта холбоотойгоор ажаллажа,
хүрэнгэ, горючю, үһа зөөгшэд ме-
ханизаторнуудые саг болзор соош
дүүрэн хангана. Трактористнууд
Г. Шульгин, М. Бузин, М. Жамбу-
лов, И. Осеев гэгшэд хахалалга
дээрэ үдэрэйнгөө даалгаварине
һайн шанартайгаар, нормо хахад
хүрэтэр дүүргэдэг байна. Мүн Кои-
стантин ба Михаил Осеевтын 31
гектарта тарилга хээ нормотой
аад, 40—50 гектар хүрэтэр хэһэн
байна. Тарилгын шанар сахилгаа
хойноһоо үдэр бүрнин хиналта та-
бшданхай. Колхозой правленини гэг-
шүүд, бригадирнууд ба участково
агроном поли дээгүүр ходо ябажа
байдаг. Тинмэй агротехникы
хазгайруулажа, голдоһоо гаргаха
ушар үзэгдөггүй.

Бүхэ полевой хүдэлмэрине бо-
домжотойгоор ба эмхэтэйгээр
ябууланайнгаа ашаар түсэбөөр
хараалагдаһан эртын тарилгые
болзор соош майн 5-да сүм дүүр-
гээд, үшөө түсэбөө гадуур 150 га-
р гектарта өөһэднүүгөө хүрэн-
гөөр хоёр үдэрэй туршда шэниснэ
таряабди. Мүн 150 гектарта тарил-
га хэрэһэлэгдэн хэгдээ. 30 гек-
тарта гранулированна үтэгжүүлгэ
оруулагдаа. Эдэ хадаа таряанай
ургасые нилээд дэшээлүүлжэ зэргэ-
тэй. Манай колхознигууд ба меха-
низаторнууд эртын культуранууд-
дай тарилгые аймаг соогоо эгээл
түүрүүлн майн 7-до дүүргэбэ. Кол-
хозоймнай поли дээрэ ажалладаг
тракторна бригада Кяхтын МТС-эй
дирекциин ба партианай организа-
циин дамжуулгын Улаан тутта эр-
хим ажалайнгаа түлөө хүртэлн
байна.

Эртын культурануудые тариха
дүүргэбди гэжэ биднэр заахышэ,
һанаагаа амарангүй, бусад ороһо-

ПАРТИНА АЖАБАЙДАЛ

Политическэ элидхэлнууд хүмүүжүүлгын ехэ удхашанартай

ВКП(б)-гэй Кяхтын айком ажалшадай дунда политическэ хүдэлмэри ябуулгада ехэхэ анхаралаа хандуула...

Тэрэшлэн партиин айкомой секретарьнар Б. Гылыков, Г. Перевадов, Б. Сунграпов ба аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ Большаков гэгшэд политическэ элидхэлнууде олоор уншанад...

Самбын фабрикын бүд нэхэгшэ, ажалшадай депутатуудай Улан-Удын Герооветэй депутат В. Суворова өөрингөө үдэрэй даалтабарнисе холодоо дүүргэдэ байна.

Б. Байровой фото.

ЯРУУНЫ АЙМАГТА

ЮНИН ЛЕКЦИНУУД

Республиканска лекционно бюорогой лектор А. С. Асеев Сосново-Озерск ба Гунда тосхонудай ажалшадта, Гарам гэжэ пунктын заганададта «Ажалшадые коммунистическээр хүмүүжүүлгэ ба хүнүүдэй оюун болдоло үлээн капитализмын үлэгдэлүүдые усалдалга» үлээн түрүүлгэ...

Лекци шагнагшад олон асуудалнуудые нуража, дэлгэрэнги хариюунууде абahan байна.

НОМОЙ КИОСК

Хэлхэ-холбооной аймагай контор Сосново-Озерскдо номой киоск нээбэ. Тэндэнэ уранхайханай, политическэ, хүдөө-ажахын литература, административна картанууд болон канцелярскэ хэрэгсэлүүд, мүн үдэр бүрийн шэнэ газетүүд, журналнууд наймаалагдана.

БРИГАДЫН УЛААН БУЛАНДА

Маленковой нэрэмжэтэ томохогодон колхозой таряан-ажалай бригадын улаан булан гоё хайханаар шэмэглэгдэнхэй. Энээн соонь шэнэ газетүүд, журналнууд, уранхайханай ба хүдөө-ажахын литература, шатар, даам гэхэ мэтэнүүд элбэг байдаг. Газань газетнэ витринүүд, показательнуудай досканууд түхээрэгдэнхэй.

Энэ булангы түхээрэгдэлэ уналгын байшанин даагша коммунист В. М. Кузнецов эдэбхитэйгээр хабаадалсахан байна.

ЖЭШЭЭТЭ ПОЧТАЛОН КРИВОШЕЕВА

Сосново-Озерскдох почтын почталон М. Кривошеева угаа эдэбхитэйгээр хүдэлмэринэ. Тэрэ халаа өөрингөө уагстагой 500 гаран айлуудые эрхимээр хангадаг юм. Кривошеева ажалшадта газетэ зоогуулар ехэ хүдэлмэри ябуулдаг байна.

МОТОЦИКЛУУДЫЕ ОЛООР АБАНА

Мүнөө жэлэй 4 нарын туршада аймагай ажалшад 10 мотоцикл, 20 велосипед худалдажа абая. Тэдэнэй дунда «Улаан туяа» колхозой гүшүүн Ж. Дамдинов, зоотехник Б. Цыренжапов, багша М. Жданов болон бусад бин.

ЗАГАНАШАДАЙ АМЖАЛТА

Яруунын заганадай заводой түрүү бригаданууд хахад жэлэйгээ түсэб апрелин 24 хүрэтэр дүүргэ. Нүхэд И. В. Алексеевэй, И. В. Филоновой, В. Орловой хүтэлбэрлэдэг бригаданууд загана бариха хахад жэлэйгээ түсэбүүдые 4 нарын туршада үчүүлэн дүүргэжэ, 1670 центнер загана гүрэндөө тушааба.

В. Байборodin, Ц. Дандаров.

Хуралсалай жэлдэ бэлэдхэнэ

Курумканай аймагай дунда йургули (директорын нүхэр Н. Халбаев) эрхэ хуралсалай жэлдэ йураха мүнөөнөө бэлэдхэнэ. Эндэ өскрөнүүд оло дахин үнгэрэгдэжэ, мянга гаран кубометр түлээн бэлэдхэгдэ. Өскрөнүүдэй йурагшадтай түрээхид болон ахаланша классуудай йурагшад эдэбхитэйгээр хабаадалсаа.

В. Будаев.

КОЛХОЗ БҮХЭНДЭ ТЭЖЭЭЛЭЙ БАТА БЭХИ БАЗА БАЙГУУЛХА

Малай республикын условило колхозно нийтын адуу малые хүсэд хүрэхэ тэжээлээр хангаха гээнэ хойнолуулашагуй шухала зорилго мүн.

Хүдөө ажахын бүхы культурануудай ургасые дээшлүүлхэ, нийтын малай тоо толгойе олошоруулха ба ашаг шамынь дээшлүүлхэ хэмжээ-ябуулгануудые хүдөө ажахы хүгжөөхэ гүрэнэй 1952 оной түсэб хараална. Унээдэй һү хаалгы дээшлүүлхын, хонидхоо ехэ нооно хайшалхын түлөө, малай зунай бэлшээрй найнаар эмхидхэйн ба бэлшээн таргалуудхын түлөө социалистическэ мурсысөөн республикын олон колхозуудта үргэнөөр дэлгэржэ байна. Эдэ зорилгонуудые найнаар шиндхэйн тула тэжээл бэлэдхэлые эрд дээшлүүлхэ, нийтын малай тоо толгойе ургалтаһаа тэжээлэй базын гэгдэхэ ябадал усалдаха хэрэгтэй.

Энэ зорилгы амжалтатайгаар шиндхэйн тула сабшалангай газарнууде найжаруулха ба тэрэнэй ургасые дээшлүүлхэ, сабшалан дээрэ наг шэбхэ шэрэхэ, үтэг хэжэ, сабшалангай газар модо шулуунһаа, бургааһаа һөөгүүдһэ сэбрэлэхэ, намайтай сабшалан хатаха ба хээрн сабшалан үналха, мүн тэрэшлэн тэжээлэй корнеллодууд, силоснэ культуранууд, нэгэ жэлэй ба олон жэлэй ногоонууде тариха ба тэрэнэй ургас хуряаха түсэбүүдые колхоз бүхэн дүүргэхэ ёһотой.

Гэхэ зуура, республикын олон колхозуудта, илангаа Зэдэн, Сэлэнгын, Яруунын, Хорин ба Хэжэнгын аймагуудай колхозуудта дээрэ заагданы хэмжээ-ябуулганууд үшөө хангалтагүйгөөр дүүргэдэнэ гэжэ тэмдэглэхэ шухала. Тээд үрда жэлүүдтэ эдэ аймагуудай колхозууд малай үбнэ тэжээлээр дутажа, ехээр тураһан ба гарза хоролтодо оруулһан байгаа. Дурсагдагша аймагуудай хүдөө ажахын тайагууде даагшад, МТС-үүдэй директорнууд ба олон колхозуудай хүтэлбэрлэгшэд тэжээлээр дутагдай абадалые жэл бүри харааханаа бэшэ, ВКП(б)-гэй Централна Комитетдэй ба партинэй обласной комитетдэй эридэгэй ёһоор, энэ зорилгы шиндхэхын түлөө бодото хүдэлмэри тон багаар ябуулдаг байна. Жэшээлхэдэ, майн, 10 болотор Сэлэнгын аймагай колхозууд сабшалан дээрэ наг шэбхэ шэрэхэ түсэбөө оройдоо 36,5 процент дүүргэ, сабшалангаа модо шулуунһаа, бургааһаа һөөгүүдһэ сэбрэлэхэ хүдэлмэри үшөө эхилээдэй. 2500 гектар үтэг хэжэ байгаа һаа минл 400 гектар газар дээрэ үтэг хэжэ байгаа юм. Найрамай уһаар сабшалан үналха даабария минл 11 процент, үһалуурин системэ-үүдһэ үналха даабария 15 процент дүүргэһэн байна. Сабшалан үналга дээрэ оройдоо 60 хүн табигданхай гэжэ тоологдоно. Тээд бодото дээрэ тэрэнэйшэе үсөөн хүн хүдэлмэринэ. Жэшэнь 12 мянга гаран толгой малтай Мологовой нэрэмжэтэ колхоз сабшалан найжаруулха хүдэлмэридэ оройдоо 7 колхознигууде таһиһан ба «Коммунизм», Кагановичын нэрэмжэтэ колхозуудай тэжээл бэлэдхэлэй бригаданууд, минл 5-8 колхознигууд хүдэлмэрилжэ байна.

Зэдэн аймагай колхозууд сабшалан дээрэ наг шэбхэ шэрэхэ түсэбөө оройдоо 30 процент дүүргэ. Эндэхи нэгэшые колхоз үтэг хэжэ ба сабшалангаа модо шулуунһаа, бургааһаа һөөгүүдһэ сэбрэлэхэ эхилээдэй байнаар. Гэхэ зуура, тус аймагай колхозуудай бүхы сабшалангайн дүрбэнэй гурбан хүби бургааһаа борожолодо дарагдаһан дээрэнэ тэндэ үбнэ хуряалгы механизацилхын аргагүй байха юм. Аймаг дотор үсөөхэн гүшүүдтэй тэжээл бэлэдхэлэй оройдоо 2 бригада хүдэлмэринэ. Тинхэдэ аймагай бүхы колхозууд апрелин 10-һаа майн 10 болотор үһалуурин канашануудһаа оройдоо 245 гектар сабшалан үналжа, түсэбөө минл 10 процент дүүргэһэн байха юм. Тинхэдэ зарим колхозуудай сабшалан үналха хүдэлмэри оройдоо эмхидхэгүй дээрэнэнь хамаг үһанин горхо голнууд үр урладошо. Мүн Яруунын, Хэжэнгын, Хорин, Кударын, Мухаршээрэй ба Түнхэнэй аймагуудта сабшалан найжаруулха хүдэлмэри тоохогүй баримтанууд үзэгдэнэ.

Сабшалан найжаруулха, энэ хүдэлмэридэ механизацилхы ашаглаха талаар МТС-үүдэй хүдэлмэри тухай тусгаар тогтожэ хэлэхэ хэрэгтэй. Хэрбэ үрда жэлүүдтэ малай МТС-үүд сабшалангай-мелiorативна машинануудар дутагдай байгаа һаа, мүнөө жэлдэ олонхи МТС-үүд нимэ машинануудаар хүсэд хангалданы байха юм. Хэрбэ тэдэ машинануудые шадларанай аялгалд байгаа һаа, МТС-үүд сабшалан найжаруулха даабариян даа нилээд ехээр үчүүлэн дүүргэжэ шадхаа байна. Гэхэтэй хамта, олонхи МТС-үүд эдэ үнэтэ техни-

В. ДУБРОВСКИЙ, БМАССР-эй хүдөө ажахын Министр

кые ашаглаха ябадал үшөө эмхидхэгүй. Тээ машинанууд зарим МТС-үүдтэ хабсарагдаагүй зандаа, минн хэбтэжэ байна. Жэшээлхэдэ, Иволгын МТС мэнэ һая болотор сабшалангай-мелiorативна олон машинанууде усалба соогоо үшөө хабсарагүй хэбтүүлжэ байгаа. Энэ МТС-эй директор нүхэр Ильков, ахалагша механик нүхэр Шайдоров, главна агроном нүхэр Елескина гэгшэд мүнөө хүрэтэрөө сабшалангай-мелiorативна отряд эмхидхэгүй, сабшалангай-мелiorативна агрегадуудай хүдэлмэрилжэ участогууде таһалаагүй, жэлэй ба сезонно үйлэдбэрин даабаринууд нэгэшые агрегата үртөөгүй байха юм.

Сэлэнгын, Бичурын, Сосново, Курбын, Хамнигадын, Хонхолойн, Хорин ба Хэжэнгын МТС-үүдэй директорнууд сабшалан найжаруулха хүдэлмэридэ машинанууде мүнөө хүрэтэрөө табяагүй байха юм.

Республикын зарим аймагуудта мүнөөшые жэлдэ тэжээлэй культуранууде тарилгада хүсэд анхарал хандуулагданагүй. Жэшээлхэдэ Баргажанай, Яруунын, Закаменай, Кударын ба Түнхэнэй аймагуудай колхозууд мүнөө хүрэтэрөө наран сээргэй үрнэ гүрэнэй складуудһаа абаашаагүй, олон колхозууд ногоонуудай ба тэжээлэй корнеллодуудай үрнэ хүрэнгэ абаашаагүй байха юм. Яруунын, Закаменай, Курумканай ба Түнхэнэй аймагуудай олонхи колхозууд майн 15 болотор силоснэ культурануудай тарилгы эхилээдэй байгаа.

Тэжээлэй культуранууде тариха агротехническэ заабаринууд хаа хаанагүй хүсэд найнаар дүүргэдэнгүй гэжэ олсо тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Аймагуудай хүдөө ажахын тайагууд ба МТС-үүдэй олон агрономууд ба мелiorаторнууд хүдэлмэрин шанарай хойноһоо хиналта һулар хэлэжэ агротехническэ эрилтэнууде бүдүүлгээр эблэһэн ябадалтай тэмсэдэггүй байна. Тэрэнэй эсэстэ Сэлэнгын МТС-эй главна агроном нүхэр Кулонова хабарай хүдэлмэрин үе соо нэгэшые дахин сабшалан дээрэ ябажа. Сталнай, Тельманэй нэрэмжэтэ ба бусад колхозуудай тэжээл бэлэдхэлэй бригадануудта баганахые туһаламжа хүргөөгүй байха юм. Тинхэдэ эдэ колхозуудта сабшалан муугаар үналгадан, үтэг бурдугаар хэдэн ба сабшалан модо шулуунһаа хүсэд сэбрэлэгдэгүй байна.

Нийтын малажалда тэжээлэй бата бэхи база байгуулха хэрэгтэ зарим колхозуудай ба МТС-үүдэй хүтэлбэрлэгшэдэй, мүн тэрэшлэн хүдөө ажахын зарим мэргэжэлтэдэй анхаралгүйгөөр хандаһан дээрэнэ колхозуудай малажал хүгжөөхэ түсэб дүүргэдэхэгүй, колхозуудай нийтын ажахы тон ехэ хохилдодо орожо болохо байна бшуу. Уһар нимэһэ хүдөө ажахын органоудай, МТС-үүдэй ба колхозуудай хүтэлбэрлэгшэдэй, хүдөө ажахын бүхы мэргэжэлтэдэй зорилго хадаа тэжээлэй бата бэхи база байгуулгы тоохогүй ябадалтай эрид шууд тэмсэхэ, адуу мал урданай методээр үсхэбэрлэхэ гэнэн хорото нанал болоннууде элрүүлхэ, сабшалан найжаруулха, тэжээлэй культуранууде тариха ба адуу малаа хүсэд хүрэхэ үбнэ тэжээлээр хангахын тула тэжээлэй культуранууде тариха, сабшалан найжаруулгын хүдэлмэрин темпые эрид түргэдэхэ хэмжээнүүдые абаха ябадал болоно.

Зүүгөр сабшалан найжаруулгын хүдэлмэрине иматгал ногооной ургатар хэжэ, тэрэнэй һүүлээр сабшалан үналхаһаа бэшэ ондоо хүдэлмэрин болоулагдаха байһан харадаһаа абаад, май нарын турша соо колхоз бүхэн сабшалан найжаруулха даабарие бүрин дүүргэхэ ёһотой. Энэ зорилгоор колхоз бүхэндэ тэжээл бэлэдхэлэй бригаданууде түргэнөөр бүридхэжэ дүүргэхэ шухала. Сабшалан найжаруулха хүдэлмэридэ, тэжээлэй культуранууде сар соонь, һайн шанартайгаар тариха хэрэгтэ тэжээл бэлэдхэлэй бригадануудһаа гадна малажалай бүхы ферманууд ба таряанажалай бригаданууд элсүүлэгдэхэ ёһотой. Сабшалан найжаруулгын хүдэлмэридэ бүхы колхознигууде, хүдэлмэришэд ба албаагшадые, хүдөөгэй бүхы ажалшадые эмхидхэн хабаадуулха шухала.

Сабшалан найжаруулха ба тэжээл бэлэдхэхэ хүдэлмэридэ машинно-тракторн станцинууд угаа ехэ үүргэ дүүргэхэ ёһотой. Тэдэнэр болбол газар малталгын бүхы хүдэлмэринүүдые хэжэ, колхозуудай бүхы сабшалангай 60-70 процен-

тые сабшаха ээргэтэй бидэ хүдэлмэри дүүргэхын тула хэлэй тон ехэ хүдэлмэри хэрэгтэй. МТС-үүдэй директор болбол тракторна ба сабшалан мелiorативна бригаданууд бөөр тогтоогдоһонһоо ба тэрэнэй хэмжээтэйгээр тэжээл бэлэдхэхэ хүдэлмэри механизацилхы ринууде һаяар актаар үргэхэ ёһотой. Сабшалангай-мелiorативна машинанууде түрэн тэжээл эхэтэйгээр ашаглаха хүдэлмэрине зүбөөр эмхидхэлөө МТС-үүдэй директор хамта главна агрономууд хангалта тэрэшлэн хүдөө үтэг таһагуудай главна мелiorатор харюусаха байна.

Сабшалан найжаруулгын мэринүүдые һайн шанартайгаар гэрэхэ хэрэгтэ онсо ажаруудуулагдаха ёһотой. Нэгэшые нүүд соо хүдэлмэринүүд ехээр бэшэһэн ябадал зарим гуудта үзэгдэһэн байгаа. Мүн жэлдэ зарим колхозууд үтэг уһар үзэгдэнэ. Энэньне тоо болоудха. Сабшалан найжаруулгын хүдэлмэринүүдэй шанары ноһоо сар үргэлжин шанга хаа хаанагүй тогтоохо шүмхэдөө ажахын мэргэжэлтэй үүдэй ба хүдөө ажахын тариха хүтэлбэрлэгшэд энэ хэрэгтэ дингөө сэхэ уялга гэжэ ёһотой. МТС-үүдэй агроном, раалан зохёох, тинхэдэ дөрвөнүүд тэрэнэньне батажа, мэдотой, бургааһаа һөөгүүдтэй намайтай байһан участогууде малахын тула агротехническэ комплексно хүдэлмэри хэжэ готой. Тэрэнгүйгөөр шэнэ үдэ ашаглахын аргагүй.

Дээрэ заагданы хэмжээнэнууде үнгэрэхэ зуура сабшалангай-мелiorативна олонхи колхозуудай хүдэлмэрине үрнэ гүрэнэй складуудһаа абаашаагүй, олон колхозууд ногоонуудай ба тэжээлэй корнеллодуудай үрнэ хүрэнгэ абаашаагүй байха юм. Яруунын, Закаменай, Курумканай ба Түнхэнэй аймагуудай олонхи колхозууд майн 15 болотор силоснэ культурануудай тарилгы эхилээдэй байгаа.

Тэжээлэй культуранууде тариха агротехническэ заабаринууд хаа хаанагүй хүсэд найнаар дүүргэдэнгүй гэжэ олсо тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Аймагуудай хүдөө ажахын тайагууд ба МТС-үүдэй олон агрономууд ба мелiorаторнууд хүдэлмэрин шанарай хойноһоо хиналта һулар хэлэжэ агротехническэ эрилтэнууде бүдүүлгээр эблэһэн ябадалтай тэмсэдэггүй байна. Тэрэнэй эсэстэ Сэлэнгын МТС-эй главна агроном нүхэр Кулонова хабарай хүдэлмэрин үе соо нэгэшые дахин сабшалан дээрэ ябажа. Сталнай, Тельманэй нэрэмжэтэ ба бусад колхозуудай тэжээл бэлэдхэлэй бригадануудта баганахые туһаламжа хүргөөгүй байха юм. Тинхэдэ эдэ колхозуудта сабшалан муугаар үналгадан, үтэг бурдугаар хэдэн ба сабшалан модо шулуунһаа хүсэд сэбрэлэгдэгүй байна.

Нийтын малажалда тэжээлэй бата бэхи база байгуулха хэрэгтэ зарим колхозуудай ба МТС-үүдэй хүтэлбэрлэгшэдэй, мүн тэрэшлэн хүдөө ажахын зарим мэргэжэлтэдэй анхаралгүйгөөр хандаһан дээрэнэ колхозуудай малажал хүгжөөхэ түсэб дүүргэдэхэгүй, колхозуудай нийтын ажахы тон ехэ хохилдодо орожо болохо байна бшуу. Уһар нимэһэ хүдөө ажахын органоудай, МТС-үүдэй ба колхозуудай хүтэлбэрлэгшэдэй, хүдөө ажахын бүхы мэргэжэлтэдэй зорилго хадаа тэжээлэй бата бэхи база байгуулгы тоохогүй ябадалтай эрид шууд тэмсэхэ, адуу мал урданай методээр үсхэбэрлэхэ гэнэн хорото нанал болоннууде элрүүлхэ, сабшалан найжаруулха, тэжээлэй культуранууде тариха ба адуу малаа хүсэд хүрэхэ үбнэ тэжээлээр хангахын тула тэжээлэй культуранууде тариха, сабшалан найжаруулгын хүдэлмэрин темпые эрид түргэдэхэ хэмжээнүүдые абаха ябадал болоно.

Зүүгөр сабшалан найжаруулгын хүдэлмэрине иматгал ногооной ургатар хэжэ, тэрэнэй һүүлээр сабшалан үналхаһаа бэшэ ондоо хүдэлмэрин болоулагдаха байһан харадаһаа абаад, май нарын турша соо колхоз бүхэн сабшалан найжаруулха даабарие бүрин дүүргэхэ ёһотой. Энэ зорилгоор колхоз бүхэндэ тэжээл бэлэдхэлэй бригаданууде түргэнөөр бүридхэжэ дүүргэхэ шухала. Сабшалан найжаруулха хүдэлмэридэ, тэжээлэй культуранууде сар соонь, һайн шанартайгаар тариха хэрэгтэ тэжээл бэлэдхэлэй бригадануудһаа гадна малажалай бүхы ферманууд ба таряанажалай бригаданууд элсүүлэгдэхэ ёһотой. Сабшалан найжаруулгын хүдэлмэридэ бүхы колхознигууде, хүдэлмэришэд ба албаагшадые, хүдөөгэй бүхы ажалшадые эмхидхэн хабаадуулха шухала.

Сабшалан найжаруулха ба тэжээл бэлэдхэхэ хүдэлмэридэ машинно-тракторн станцинууд угаа ехэ үүргэ дүүргэхэ ёһотой. Тэдэнэр болбол газар малталгын бүхы хүдэлмэринүүдые хэжэ, колхозуудай бүхы сабшалангай 60-70 процен-

ХҮДӨӨГЭЙ БИБЛИОТЕКЭ

аймаг аймаг Дундговь-Бургалт хэдвэгнэй библиотек (дагын Д. Ойдопова) жшээтэ найз хүдэлмэринэ. Эндэ ходоодоо гуримтай зохид байр — уранайханай, политическэ бусад номууд полконууд дээр туудта илгагдаххай жэриг, стол дээрэ центральной, республиканскэ болон аймагй гашуудай подшивканууд, элдэб малнууд эмхитэйгээр табиглан-тус библиотекэнь дотороо уран шэмгэлдэнхэй, ханаарнь ний литературн классигуудай үгэнүүд бэшгэдэнхэй. Мүн үгэнүүдэй баримталха дүрим хадгалхай. Эндэ колхознигууд, багш, хүдөө ажайгн мэргэжлэдэ ний сагтаа ном, журнал, газет, шажа, культурнаар атарна. Эндэ Е. Цыбикова, С. Агдцова, А. Х. Бадмаева, О. Мунжуев, Д. Бубеев гэгшэд эзэ эдбхи үгэнүүдэй ний. Тэднэй советскэ үгэнүүдэй ний номууды илан-олон уншан.

Хүдэлмэринэй Р. Гырлоо гэгшэ: «Би 50 гард найз Тингэжэ, ном уншахыг хүсэдбхи. Юуб гэхэдэ, ном хайга байгаагүй наа, ажабайдал гэгшэ болхо бшууб. Станшангай лауреадуудай ном — илангайа номн байдаг, комсомон агуухэ барилганууд турчкернууды ходоодоо унша-м бусад уншагдай формуу харахдаа А. Твардовскинэй «Теркин», В. Ажаевай «Жааһа аяар хол», С. Бабаевэй «Газар дэгүүр сасархан» гэгшэ, В. Пановагай «Кружилжа», Фединэй «Түрүүшн баяр», Зекруткинэй «Урдаа ябаһан» гэгшэ ба бусад номууды аба-тай байгаа. Энэ хадаа колхознигууд культурна эрилтэнүүдэй улам шэмгэлдэнхэй гэршлэнэ.

Библиотекэнь үргыгэ тон зүрч ойлгожо, библиотекэр хайнар Ойдопова оролцотой хайнаар шана. Шэнэ гараһан номуудай библиотекэ дотороо ходоодоо гэгшэ, номой пропаганда хайнар буулдаг юм. Хоша Намсарев «Урэй толон» гэжэ романаар уншагдай конференци үнгэр-гэжэ, тэндэ колхознигууд, багш, хурагшад эзбхитэйгээр уншаһан байна. Библиотекын шэнэ шэнэ номуудаар тон баян юм, тэдэ номуудай ямаршэ витринэ, выставкэ түхээрэгдэгүй. Номууды хайшаан дурдханан список байхагүй.

Мүнөө энэ библиотекэдэ оройдоо 86 уншагдай тоологдон. Тэднэйг олонхин багшанар, медицинскэ хүдэлмэрилэгшэд юм.

Р. Цыбиков.

шадай конференцинууды, лекци-нууды үнгэртэлгэдэ туйална. Наян естество-научна темнүүдээр багшанар Л. Линхобоев, Р. Гармажапов, Г. Дымбелов гэгшэд нийр-холтой элдхэлнүүдэ хээ. Нүхэр Ойдопова бүхэ хүдэлмэрез тусхай түсэбэй ёһоор ябуулдаг, түсэб соо хараалагдаһанаа заатагүй дүргэ-хы оролдодо юм. Хэгдэнэ бүхэ хүдэлмэринь амьараз дневник соо бүридхэгдэнэ. Нүхэр Ойдопова өөрөө журам найнтайгаар хүдэлмэ-рилхэнөө гадна, ном уншалгын дү-римүүдэй дүргэлтэ уншагдаһана саг үргэлжэ эрилдэ, ном абаад бан-дааха, улааруулаха гэхэ мэтын яба-далтай эрид тэмээлэг байна. Тимэ-нээ тус библиотекын номууд эрхим найнаар барилдан. Бүххидэ эндэ 2720 экзепляр номууд бин. Эндэ советскэ уранзохбошдой номууд-наа гадна, оройд литературн классигуудай зохболнууд олон тоолдог.

«Номой фондын шанар хайжа-руулгаһа библиотекын хүдэлмэри нилээд дудлыдадаг юм, ном үсөөн-тэй наа, уншагдай эрилтэнүүдэ дүүрэнээр хангаха бэрхэтэй» — гэжэ нүхэр Ойдопова хөөрөнэ. Тини ном захихадаа, худалдан авахадаа, нүхэр Ойдопова номойнгоо фондын составай шанары хайжаруулаха тү-шаа эхэ анхарал хандуулна. 1951 ондо абтанан номууд соонь Сталин-ска шангай лауреадуудай зохбол-нууд, нийтэ-политическэ, естество-научна болон бусад номууд олон. Гадна, нүхэр Ойдопова библиотек-ингэ номууды уншуулхын тула хүн зоной дунда тусхай хөөрлөө-нүүдэ үнгэргэдэг, номуудай спи-согууды таралааг байха юм. Энэ-нэй ашаар уншагдай тоо нилээд олошором. Хэрбээ үнгэртэйг хээлдэ тус библиотекэ 100-аад уншагдай-тай байгаа наа, мүнөө 170 уншаг-шадтай болонхой, Тэдэнэй тоодо жиригэй колхознигууд, багшанар, медицинскэ хүдэлмэрилэгшэд, трактористнууд, малшад, хоншоод орол-соно.

Нүхэр Ойдопова ураннайханай номууды ходоодоо уншадаг байха-наа гадна, идейно-теоретическэ хэм-жээтэ, юрэнхы мэргэжлээ дээш-лүүлхын хойноһоо оролдоно. И. В. Сталингай хурааны биография, библиотекын хүдэлмэри тухай номууды, «Библиотекэр» гэжэ жур-наль уншадаг юм. Тимэнь өөрын-гөө уялганууды хайнаар мэдэлдэ ба уншагдай эрилтэнүүдэ дүүр-рэнээр хангахын тула оролдодог байна.

Ахын аймаг «Улаан Шар» колхозой гэгшүүдэй байтал жэлөө жэлдэ най жарна. Урдаһа өнөө тоологшэ заруушанай түсэ гэрүүдэй байһан газарта, мүнөө һарууд хайтан гэрүүдэй шана тосхон ургаа. Колхознигуудай гэрүүдэ культурна хэрэгсэлнүүк улам олбогшэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Улаан Шар» колхозой гэгшүүн Цыбик Бадмаева амалтайгаа нүүдээр рднэ шагшажа һуугаад, Галд басыгандаа палаче обжэ байна.

Ф. Моренцын фото.

Редакцида ерэнэн бэшгүүд

Бичурын инкубаторна станци тухай

Бичурын аймагй центр — Бичу-р тосхондо инкубаторна станци хоёрдох жэлэ хүдэлмэрилэгшэ байна. Энэ станци болбол Бичу-рын, Мухаршэбэрэй, Кяхтын ба Кударын аймагуудай колхозуудай тахягай фермнүүдэ дальбара-нуудаар хангадаг юм. Тахягай фермгүй колхозуудта тахягай фермнүүдэ шэнээр эмхид-хэжэ ябадалда эхэ туйалма-жа үзүүлжэ байһан аялд-тус станци хүдэлмэрез гүйсэд хайнаар табижа шаданагүй. Олон-хи колхозууд тахягайганаа тоос түсэбэй ёһоор үшөө хүсөөгөөдүй. Типовой дулаан байра тахяа үсхэ-бэрлэдэ тон шухала удхашанар-тай. Тэсд тахягай нимэ байра-

нууды бариха ябадалда олонхи колхозууд паналаа гүйсэд табина-гүй. Тимэнь тахяһаа үсөө үн-дэг абадаг байна.

Инкубаторна станци түрүүшн 20 гаран мянган үндэгэ даража эхилбэ. Энэ дарагдажа байгаа үн-дэгнүүд 22-дох хонтогто дальба-раанууд болохо байна. Тини энэчэ гансахан Молоотовой нэрэмжэтэ колхозы хүсэл хангажа шадха-гүй жшээтэй болоно. Тимэ дээр-тэ инкубаторна станци болбол бүхэ колхозууды ба колхознигууды тахяануудда тургэн хангахын тула хүдэлмэрез эрид хайжаруула-хотой.

Ю. Дагбаев.

Бани хэрэгтэй

Курумканай аймагй Дырэнэй сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ кол-хозой Намаг, Хүшгэвэр гэжэ га-зарнуудта бани бин гэжэ нэрэтэй. Тэсд, тэрэн түлгэндөггүй хайнаар 3—4 нара шахуу боложо байна.

Эндэх малшад «бани юндэ түлгэндэггүй гэшэб» гэжэ брига-рирууднаа асуухадан, тэлээр 15—20 километр хоо байһан бани-да ошожо ороты гэдэг байна.

В. Баторов.

Ажалшадые культурнаар хангаха шухала

Хэжэнгын аймагй Энгельсын нэрэмжэтэ колхозой гэгшүүд культурна услонигүдэнэ. Тус колхозой малажалай фермнүүд ба таряан-ажалай бригадануудта улаан бу-лганууд эмхидхэгдэнгүй. Ажал-шадай дунда культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри һулаар ябуулагдана.

Ажалшадые культурнаар хангаха шухала

Элдэб темнүүдээр лекци, хөөр-лөөнүүд үнгэргэгдэнгүй шахуу. Гадна, эндэх ажалшадта кино хаа-яа харуулагдана. Тэршэлэн тэдэнэй дунда спортивна ямаршэ хүдэлмэри ябуулагданагүй.

М. Гылыков.

ЗАРШАМГҮЙ ПРОДАВЕЦ

Хэжэнгын аймагй Чесаны сель-погой дежурна магазинай про-давец нүхэр Бадмацренова мага-зин хүдэлмэрин сагай үедэ хаа-жархад, ябашадаг байна. Мүн

ЗАРШАМГҮЙ ПРОДАВЕЦ

хүдэлмэридөө ходоодо гэггдэжэ эрдэг юм. Тэд тус сельпогой тү-рүүлэгшэ нүхэр Васильев энээн тушаа ямаршэ хэмжээ абанагүй.

Г. Дансаранов.

ДОСААФ-эй ХҮДЭЛМЭРИДЭ АНХАРАЛ ХАНДУУЛХА

ДОСААФ-эй хүдэлмэридэ эдбхи-гэй хабаадалга болбол советскэ хү-нүүдэй патриотизмы эли тодоор харуулна.

Мүнөө үедэ ДОСААФ-ы эмхид-хэлэйн талаар бэхижүүлгэ нилээд эхэ удхашанартай. ДОСААФ-эй хү-дэлмэрин шалар ба хэмжээнэ нэн түрүүндэ партийна хүтэлбэринөө дудлылаха байна.

тоо хоёр дахин олошооруулагдай, кружогууд тэндэ олоор эмхидхэгдэе.

Гэхэтэй хамта, ДОСААФ-эй зарим оргкомитетүүд ба эхин орга-низацинуудта нотагай партийна, советскэ, комсомольскэ болон проф-союзна организацинууд тон багаар туйална. Иволгын, Хорин, Сэлэн-гын, Вичурын, Тунхэвэй аймагууд-та нимэ баримтанууд олон үзэгдэнэ. Тус аймагуудай коммунистууд, комсомолцууд обществн хүдэлмэ-рилэ һулаар хабаадалсана, һайн дуранай обществн үг зорилгонууд тухай нийтэ-ойлгууламжын хүдэл-мэри хүн зоной дунда мүүчаар ябуулна. Мүн сэрэгтэй, сэрэгтэй-тех-ническэ, авиационно, далайн-сэрэгтэй мэргэжэлнүүд тэндэ һулаар дэлгэ-рүүлэгдэнэ.

Һайн дуранай гурбан явын об-ществонууды нэгдүүлхэн сагһаа хойшо ДОСААФ-эй эхин организа-цинууд нилээд үргэдхэгдөө.

Тэршэлэн мях-консервын ком-бинат, шэлэй, хилэмэвэй заво-дуудай болон бусад партийна эхин организацинуудай секретарьнууд ДОСААФ тушаа анхаалаа багаар хандуулна. Тус предприятинуудта обществн хүдэлмэри хангалгүй-гөөр табигданхай. Эндэ ДОСААФ-эй эхин организацинууд болон ор-гомитетүүд комсомольскэ организа-цинуудтай зүгһөө туйаламжа абана-гүй шахуу.

Манай республикын олон мян-гаад ажалшад ДОСААФ-эй зэргэдэ жлгсаад, тэрэнэй патриотическа хү-дэлмэридэ эдбхитэйгээр хабаадал-сана. Олонхи предприятинуудта, эмхи зургануудта, организацинууд-та, һуралсалай газарнуудта, колхо-зуудта болон МТС-үүдтэ ДОСААФ-эй эхин организацинууд байгуула-гдажа, партийна оргонуудай хүтэл-бэри доро хүдэлмэрилэ, советскэ, комсомольскэ болон профсоюзна организацинуудтай туйаламжатай-гаар сэрэгтэй эрдэмүүдэ үргэнээр дэлгэрүүлнэ. Спортивна хүдэлмэри эршэмтэйгээр ябуулна. Һайн дуранай обществн олон зүүн гэгшүүд кру-жогуудта орожо, автомобиль болон трактор, мотоцикл, радиотехникэ шудална.

Зарим аймсоведэй гүйсэдкомууд (жэшээлхэдэ Иволгын, Кударын, Байкало-Кударын) зангитнууды үнгэргэхэ ба юрэнхы хүдэлмэрез ябуулаха байранууды оргкомите-дуудтэ үгэнэгүй.

Энээн тушаа Галуута-Нуурай шахтануудай ДОСААФ-эй эхин орга-низацин (комитетэй түрүүлэгшэ нүхэр Васленко) хүдэлмэри үлгээр жшээ боломоор. Тэндэ сэрэгтэй бу-лангууд ба һуралсалай классууд түхээрэгдэнхэй.

Дурсагдаһан амжалтанууд юн дээрэнэ туйлагдаа гэхэдэ, тэндэх партийна организаци энэ общест-вн эхин организацинуудай патри-отическа ажал-ябуулгада хайнаар туйална, һуралсалай шухала услови-нууды байгуулаха үгэнэ.

Тэршэлэн ВКП(б)-гэй Бавтын айком ДОСААФ-ы бэхижүүлгэдэ саг үргэлжын анхаарал хандуула-хана гадна, обществн хүдэлмэри-не ходоодо хинан шалгадаг, прак-тическа туйаламжа үзүүлдэг байха юм. Мүн тэндэх партийна эхин орга-низацинууд ДОСААФ-эй эхин орга-низацинуудай хүдэлмэри ху-тэлбэрилнэ.

ВКП(б)-гэй Мухаршэбэрэй, Кях-тын ба бусад айкомүүд ДОСААФ-эй хүдэлмэри хайжаруулаха тухай дэлгэрхы тогтоолнууды 1952 он-до баталан абан байгаа. Энэ тог-тоолнуудын амжалтатайгаар бэ-лүүлэгдэнэ. Кяхтын ДОСААФ-эй городской организацин гэгшүүдэй

Дурсагдаһан амжалтанууд юн дээрэнэ туйлагдаа гэхэдэ, тэндэх партийна организаци энэ общест-вн эхин организацинуудай патри-отическа ажал-ябуулгада хайнаар туйална, һуралсалай шухала услови-нууды байгуулаха үгэнэ.

Оргкомитетүүдэй хүтэлбэрлэг-шэдэй ба ДОСААФ-эй эхин орга-низацинуудай түрүүлэгшэнэй зорил-го юуб гэхэдэ, тэдэнэй партийна организацинуудай туйаламжы ша-дамаара хэрэглэхэ хотой.

Дурсагдаһан амжалтанууд юн дээрэнэ туйлагдаа гэхэдэ, тэндэх партийна организаци энэ общест-вн эхин организацинуудай патри-отическа ажал-ябуулгада хайнаар туйална, һуралсалай шухала услови-нууды байгуулаха үгэнэ.

Һайн дуранай обществн урда-тон эхэ харюусалгай зорилгонууд табигдана. Тимэнь оргкомите-дуудтэ болон ДОСААФ-эй эхин орга-низацинуудта партийна, советскэ болон профсоюзна организацинууд саг үргэлжэ туйалжа байха бээ гэжэ һанагдана.

Тэршэлэн ВКП(б)-гэй Бавтын айком ДОСААФ-ы бэхижүүлгэдэ саг үргэлжын анхаарал хандуула-хана гадна, обществн хүдэлмэри-не ходоодо хинан шалгадаг, прак-тическа туйаламжа үзүүлдэг байха юм. Мүн тэндэх партийна эхин орга-низацинууд ДОСААФ-эй эхин орга-низацинуудай хүдэлмэри ху-тэлбэрилнэ.

Партийна болон советскэ органи-зацинуудай хүтэлбэрээр манай рес-публикын ДОСААФ-эй гэгшүүд дү-тагдалнуудаа бүрин усалхажа, хүн-дэг ба патриотическэ ажал-ябуулгадаа эрхм амжалтанууды туйлаха байна.

Тэршэлэн ВКП(б)-гэй Бавтын айком ДОСААФ-ы бэхижүүлгэдэ саг үргэлжын анхаарал хандуула-хана гадна, обществн хүдэлмэри-не ходоодо хинан шалгадаг, прак-тическа туйаламжа үзүүлдэг байха юм. Мүн тэндэх партийна эхин орга-низацинууд ДОСААФ-эй эхин орга-низацинуудай хүдэлмэри ху-тэлбэрилнэ.

М. Мурзин, ДОСААФ-эй республиканска оргкомитетэй түрүүлэгшэ.

Тэршэлэн ВКП(б)-гэй Бавтын айком ДОСААФ-ы бэхижүүлгэдэ саг үргэлжын анхаарал хандуула-хана гадна, обществн хүдэлмэри-не ходоодо хинан шалгадаг, прак-тическа туйаламжа үзүүлдэг байха юм. Мүн тэндэх партийна эхин орга-низацинууд ДОСААФ-эй эхин орга-низацинуудай хүдэлмэри ху-тэлбэрилнэ.

Тэршэлэн ВКП(б)-гэй Бавтын айком ДОСААФ-ы бэхижүүлгэдэ саг үргэлжын анхаарал хандуула-хана гадна, обществн хүдэлмэри-не ходоодо хинан шалгадаг, прак-тическа туйаламжа үзүүлдэг байха юм. Мүн тэндэх партийна эхин орга-низацинууд ДОСААФ-эй эхин орга-низацинуудай хүдэлмэри ху-тэлбэрилнэ.

Болбосон түхэлтэй колхозно тосхон

Бичурын аймагй шэнэ Стретенка гэжэ тосхондо дүтэлдэ, тосхоной захда шүлүүн һүүртэй эхэ шэнэ гэр харагдадаг. Тэрэ хадаа Сталин-най нэрэмжэтэ колхозой электро-станци гэгшэ. Колхознигуудай гэртэ үдэшндөө Ильичын лампочкунууд носоогдон.

Тосхоной түбтэнэ эхин һурууллин, сельпогой, хүдөөгэй клубай, колхо-зой правлениян болон сельсоведэй

гоёнууд үндэр байшанууд бодон-хой.

Удэшндөө колхознигууд клубта сугларжа, радио шагһана, шийэ журнал болон газетниуды унша-на. Колхознигуудай гэр бүхэндэ радио оруулагданахай. Ингэжэ колхо-зой тосхон болбосон түхэлтэй бол-гогдожо байна.

Ф. Степанов.

А. М. Горький — американска империализмые зэбүүрхэн элишэлэгшэ мүн

Горький болбол эб найрамдалай номууды эсшэ сүсашагүйгөөр үзүүлгэдэ ба хүн түрэлтэнэй элдэ — империалистическэ дай-шадые хайра гамгүйгөөр эли-шэлэгшэ мүн.

Горький пролетарска уранзохбо-л-лексей Максимович Горькийн ажалшад хүдэлмэришэн ангийн организациноо хүдэлөөнэй дэбжэл-тус бусад уранзохбошдойго эгээл хаража, тэрэниие бүхэ зүрч-тэ хайшаан утгаһан байна.

Горький хадаа оройд револю-ционно-демократическа литерату-ра ёһо зашланууды хүжөөхэ тула, пролетаридад агуухэ үг-тэ зорилгонуудта харюуса-м литературны байгуулаа.

Горький революцион болохо-лоодо урид Алексей Максимович хайн хаджа капитализмын бу-лбай ябадалы, тэрэниие унал-түрүү прогрессивнэй юумэ бу-лбай капитализмын хариша байда-г занруулэн, капиталистическэ организацин бодото дээрэ имар-шадые ойгожо абаха ябадалы дэлхэйн үнэмшэ хүчүүдтэ тү-шэн байха юм.

Алексей Максимович оройд сар-жарвайһаа гадна, мүн иемшкэ кузаны империалистическэ эр-ылгэнүүдтэ эсэргүүсэн, Фран-цын промышленна ба финансова дунда эсэргүүсэн тэмсэлдэ һэн.

Горький Горький өөрынгөө дайнал-истическын эгэн хурса мур-шадые американска шүдэ импе-риализмые элрүүлгэдэ зорилгони

Европа, Америка ошоһон юм. А. М. Горький революционно Россиян по-сол болжо Америкэдэ ошоходоо, хоёр шухала зорилгонууды бэ-лүүлгэ: нэгэ талаһаа — американска ардад оройд түрүүшн революци-нууд үнэй ушар хөөрөжэ үгөө, тус революцион уласхорондын шэнжэ-тэй байһынь ба энэ революци хэ-һэн ород ардад һур жабылангы-иен Ленинэй хэлэһэнэй ёһоор элрүүлгэн харуулаа; нүгөө талаһаа — оройд революцион ба дудьдан-ги оромуудтай революционно тэм-сэлэй дайсадай — американска ба баруун-европейскэ империалистууд-тай шунахай аашы үнэн зүбөөр элишэлэ.

Горькийын ерэлгэ политическэ үл-хатай гэжэ американска импери-алистичууд ойлгоод, тэрэниие Америк-кэһэ намнахын тулада, жэгшүүр-гэ муухай ябуулганууды хэһэн байна. Тингэжэ агуухэ уранзо-хболло, гуманист А. М. Горький Намгалтага хамта «Белькер» гос-тиницаһаа гаргагдаа һэн. Гэхэ зуу-р Нью-Йоркын бусад отелнүүдтэ Горькийе оруулхагүй гэжэ эрид шангаар захирагдаһан байгаа.

Тингэбшэ, Америкын болон бус-ад ороноудай бүхэ үнэмшэ хүнүүд Горькийе үмэгшэлэн хамгаалһан байна. Американска реакцинь үзэг-дэ дуулаагүй муухай аашанууды бурзуушаан телеграмманууды А. Горький Франциһа, Итали-һаа, Финляндия, Германиһаа, Россияһаа абадаг һэн.

Америкэдэ байхдаа, А. М. Горь-кий «Эхэ» гэжэ гениальна повесть, «Дайсад» гэжэ пьесэ ба мүн Аме-

рика тушаа хэдэн мэдээжэ памфле-дууды бэшэжэ эхилһэн байна.

А. М. Горький Америкэдэ хахад жэл тухай байгаа. Европейскэ оло-хон уранзохбошдой ба культурны бусад ажал-ябуулгаһад Горькийоо түрүүн Америкэдэ ошоһон байшэ, Америкын общественно-политическэ ажал-ябуулгада сэргэлтэ үгэхэ та-лаар өөрынгөө буржуазна хэмжээн-гээ дээшэ гаража шаладаггүй бай-гаа.

Хүтэй үндэр дээдэ идеалье ном-нодог, агуухэ гуманист Алексей Максимович Горький болбол Амери-кын — Шара Шолмосой оройд бо-дото байдалынь харуулаа.

А. М. Горький Америкэдэ байха зуураа, «Америкэдэ», «Миния интер-вью» гэжэ хоёр цикл болгон нэгд-хэгдэн арбан очеркүүд — памфле-дууды бэшэн юм.

«Америка» гэжэ памфледүүдэй-гээ цикл соо Горький болбол Шара Шолмос городой образы үнэн зү-бөөр харуулаа. Нью-Йорк городы харахдаа, агуухэ уранзохболшо туйлай эхээр зэбүүрхэнэ байна.

«Вронзово эхэнэрэй мангаар дүр-сэнэ хүлөө толгойдоо хүртэрөө ноогоон жэбээр хушагдаһанхай. Хүйтэн юурын зах хиааргүй океанай манан соогүүр галын харана, тэрэ бронзо үхэнги нодэс амилуруул-гэ хүсэндэл нарыс хүлээнэ. Сүл-дэгий хүл дор — океанһаа тобойно гаранһалд заахан газар бин, һуу-ринь — сарсанги долгын шэнги юм...» — гэжэ Горький бэшэнэ.

Сүлөөгэй статуятай Америка ха-даа эрхэ сүлөөгүй хэдэн арбаад миллион хүнүүдэ хаһан социаль-

на түрмэ гээшэ гэжэ Горький ха-руулан байна.

«Миния интервью» («Тугаа дээрэ баржа ябаһан король», «Республи-кын корольнуудай нэгэн», «Мораль эрхилэгшэ», «Ажабайдалай эзэд» ба бусад) очеркунууд-памфледүүдэй нү-гөөдэ цикл соогоо А. М. Горький болбол Америкэдэ үйдхата байдал үүдхэгшэды хайра гамгүйгөөр эли-шэлэд, тэрэ байдалай социальна шалтаганууды харуулаа.

«Республикын корольнуудай нэг-эн» гэжэ 1906 ондо Горькийн бэш-лэн сууга памфлет соо Америкын хуудилаһан короллин — американ-ска засаг баригшадай нэгэнэй согсо-логдон портрет гайхалтай шад-мараар харуулагдана юм.

Миллионертэй хэлэн хөөрлөөдөө Горький ингэжэ зураган бэшэнэ: «Мүнөөрөө юу хэнэтэй?» гэжэ уранзохболшо асууна.

—Тэрэгээр үшөө мүнэгэ хэнэб... —Юундэ? — гэжэ би дахин асуу-гаа.

Тэрэ миллионер гараараа ступ то-хооголдон, нам тээшэ толгойгоо бага хазайлган: —Та хиирээ бэшэ гүт? —Харна Та? — гэжэ би урда-наан асуун харюусааб.

Үбгэжөөл толгойгоо бүри тонгойл-тожо, алтан шүдэнүүдэйнгэ забна-раар ингэжэ дугтарна: —Эсэлдэтэйл хүн байна... Би, ма-гад, түрүүшнхээ нимэ хуниие хара-на хаб...» (Горький, «Эб найма-далай ба демократичн түлөө» гэгшэ сбортник, 1951, нюур 20).

Горькийн харууланай ёһоор, гүр-энэй ба обществнэй управленин бүхэ һалбарнууд Америкэдэ тэдэ проблемшана тузуудта хабаадана. Правительство, Сагаан Байшан ха-даа буцадай, нүүрэнэй ба нефтин

корольнуудна дудьданхай бай-даг юм.

Аралды миллионерэй тонохо дээр-мэдэхгүй правительство һаад уша-руулнагуй гү гэнэн асуудала милли-онерэй харюусаһан тухай А. М. Горький ингэжэ бэшэнэ: «Правительство гү? Ага... Тэрэ... Вашингтондо байшад гү? Угы, тэ-дэнэр һаад хэдэгтэй. Тэдэ тон һайн хубууд... Тэдэнэй зариманинь ми-ния клубһаа юм» (Мүн тэндэ, нюур 21).

Империалистическэ системые Горькийн тинмэ гүнээгтгөөр ба үнэл зүбөөр шэнжэлэн элрүүлһенинь мүнөөшье эхэ удхатай байна. Мүнөө үедэ Америкэдэ гүрэнэй аппарат болбол эээрхэн толгойлошо анги-га хэээ хэээжэйгитэй эхээр нилээ-лэн байха юм.

«Мораль эрхилэгшэ», «Ажабайда-лай эзэд» мэтын хурса сатирическэ памфледүүд соогоо агуухэ уранзо-хболло Алексей Максимович Горь-кий болбол моралин американска буржуазна хуудлинуудай үг удхыэ элишэлһэн байна.

Уранзурааша-гуманист Горький Америкын үрлэн хүнүүдтэ эхэ дура-тайгаар, хүндэлэтэйгөөр ханладаг байгаа. Горький болбол оройд ре-волюцион идея нэбтэрүүлэн, олон тоото митингүүд ба суглаанууд дээр-тэ американска ардад хөөр-лөөдэг һэн. Нью-Йоркдо хэгдэнэ түрүүшнхээ митинг дээрэ А. М. Горький ингэжэ мэдүүлһэн байна: «Расануудай ба наһануудай хоорон-до хариша байлгала этгэдэггүйб. Би имгалт тэмсэл — ангийн түмэ-л харанаб. Би сагаан хүнэй зүгһөө хара расын хүндэ зэбүүрхэ яба-дал түрүүдтэ онсо тусгаар психо-логийн бин байлгада этгэдэггүйб». Уранзохболло Горькийн эгшэн һайн шарнуудай нэгэн ийе юрэн арал-тай тэрэнэй хөөрлөөдэжэ шаддаг шадбарн болоно. Америкын эгээлэй

хүнүүд Горькийн хүндэлдэг, тэрэнэй хэлэһениие анхаралтайгаар хадуу-жа абадаг байгаа.

Гэхэ зуура, Алексей Максимович Горький революционно хүгжэлтн-гөө талаар оройд хүдэлмэрилэгшэды ба таряшадтай уршана ямар хоо ошоһон тухайн тошолол хэлэн байха юм.

Танда миния юв хэлэхы мэдэнэ гүт? — гэжэ Алексей Максимович Горький И. П. Ладжикиовта бэшэ һэн. — Бидэ энэ «сүлөөтэ» Америк-нээ хоо үрид ябанабид. Эндэх фермернууды гү, али хүдэлмэришэ-ды манай таряшад ба хүдэлмэри-шэдтэй жшээжэ харахдаа, энэнь илангайа эли болоно».

Америкэдэ Горькийн ошоходой, тэрэнэй хойноһоо бүхэ дэлхэй ажаллан хаража байгаа. Пролетар-ска уранзохболло энэ ошолгооо түү-хэтэ мисси, большевистскэ партини эхэ найдабарн гэжэ сэгнэдэг һэн.

«Намайэ эндэ революци хэнэ гэл-сэнэт. Энэньшэ, дэмэ, тингэб-шые үнэхөөрнэ хэлээдэ, «шууяа» татажа шадһан байнаб» гэжэ Горький К. П. Пятинскида эльгэ-һэн бэшэ соогоо тэмдэглэһэн юм.

Американска империализмда эсэр-гүү Горькийн тэмсэл Октябрьни ур-да тээхи үсэр хиаарлаагүй байһа-ниннь мэдээжэ. Советскэ үедэ, 20—30-аад онуудта агуухэ уранзохбо-лшо Алексей Максимович Горький хэдэн хурса публицистическэ ста-тьянууды бэшэ һэн. Эдэ статья-нууд соогоо бүхэдэлхэйн реакцини постр — Америка тухай урда урда-найхайһаа үшөө эхэ үсэтэйгөөр би үнэн зүрхэнөө бэшэдэг һэн.

„БҮРЯТ-МОНГОЛЫН ҮНЭН“ ГАЗЕТЫН НЭРЭМЖЭТЭ ЭСТАФЕТЭ

Майн 18-най үдэр... Огторгойдо үүлэтэй бүрхэг байбашье, бороо хура орохын янзагүй, нэриүбтэр нэбшээн үлээнэ. Сөвдүүдэй Байшангай хэрэлсээ дээрхээ барууджаа харахада угаа нонин: наяхан нэбшаалжа байһан модоонууд нагсайлдажа, памятникгай хоёр тээхи сөөрье гоёно, наагуурнь манай гүрэнэй улаан тугтүүд, мүн спортивна обшествонуудай элдэб мүнгэн тугууд хадхаатай, налбан далдана. Улишаар хүн зонууд ехэ олоороо субана.

Энэ үдэр — «Бурят-Монголой үнэн» газетын нэрэмжэтэ заншалта гурбадхад эстафетэ үнгэргэгдөө. Маршрудын Сөвдүүдэй Байшангай дэргэдээ эхилээд, Ленинскэ улишаар урагшаа «Бурят-Монголой үнэн» газетын байшан хүрэтэр, тэндээ гэдэргээ Центральна почто хүрөөд, дахиад Сөвдүүдэй Байшан хүрэтэр юм. Энэ зура мянгад гаран метрын газартаа городской хоёр мянга табан зуугаад физкультурнигуд: найдуранай спортивна обшествонынд, дунда нургуулин ба техникумүүдэй хурагшад, түмэр замай училищин хурагшад ба вузуудай студентнэр — хубууд, басагадуудай команданууд түрүү нуури өлзхын түлээ тэмсэбэ.

Эстафетэдэ хабаадагшад — хүдэр шамбай хубууд, басагадууд, багшад наһанай нургуулиншье үхибүүд спортивна формоор хубсалаад, командануудайнгаа номере үбсүүдээ зүүлхэй, мурьсөөнэй эхилхье адулсэж ядан жагсана. Үдэрэй арбан хоёр час. Бурят-Монголой АССР-эй Министруудэй Сөвдэй пэргэдэ физкультура ба спортын хэрэгүүдэ эрхилж комитетэй түрүүлгэе хүдэр М. Хабалов тус эстафетэ нэгээд, главна судья, ВЛКСМ-эй обкомой секретарь Нүхэр Л. Евдокименкодэ мурьсөөгөө эхилхэнь зүбшөөбэ.

Старт дээр № 9, № 1, № 65, № 66, № 33 нургуулинуудай арбаад гаран басагадууд гараба. Эдэнэр мурьсөө эхилээ. Уданшьегүй бишын улаан тугаар «гүйгты» гэһэн тэмдэг үтгэнэ. Жэрыжэ зогсоһон олон басагадууд нэгэ жэгдэ даб гэбэ. Түрүүшын алхамһаа эхилээд, улаан, ногоон, хүхэ, сагаан майхатай хүнүүд урда хойно оролсоһоор далда ороно. Хэдхэн минута үнгэрэмсөөр түрүүшын этапһаа хэжэһэн түрүүлжэ ябанан тухай те-

лефонно мэдээсэл ерэнэ. Нүүлшын этапта бүхы команданууд гараба гэһэн дохёо мүн лэ судейскэ коллегидэ дуулдана. Тингэһээр байтар урилдаанай харгагаар удаа удаагаара гурбан хүн харагдаба, № 3 нургуулин хурагша, «1» гэһэн номертой спортсмен этэн түрүүлэн, 5 минута 16,1 секунда соо еоожэ, альгаташалгаар үтгэгдэн, финишын лентые үбсүүгээрэ таһалан үнтэрбэ.

Энээнһээ үргэлжэлүүдээ, нургуулин наһанай басагадуудай команданууд мурьсөөндэ хабаадалсана. Олон тоото харагшад, ехэнхидэ өөһдө өөһэдынгөө командануудай түлөө наһаагаа зобогшод, заримдаа финиш дээрэ олоороо сугларна, заримдаа этап руу ошоожо, мурьсөөндэ хабаадалсана нүхэдтөө урма зориг оруула хэбэртэй. Харагшад дунда гансаһис үхибүүд, хурагшад, студентнэр бэшэ, харин нургуулинуудай, вузуудай, техникумүүдэй багшанар олооро байна. Эндэ эхэнэрнүүдэй № 65 нургуулин директор Нүхэр Ковалевская, № 3 нургуулин директор Нүхэр Бурдуковская гэшэд бин.

Уданшьегүй нургуулин наһанай хубуудай команданууд мурьсөөндэ оролсожо эхилнэ. Түрүүшын гүйлдөөндэ финиш дээрэ шанга тэмсэл боложо, № 68 нургуулин хурагша, «113» гэһэн номертой спортсмен түрүүлэн ербэ.

17—18 наһанай басагадууд гүйлдэжэ эхилнэ. Тандэ № 3, № 18, № 9, № 2 нургуулинуудай ба педучилищин, хүдөө ажахын техникум-мэй, театрально-хүгжэмэй училищин, түмэр замай № 1 училищин команданууд түрүүшын гүйлдөөндэ хабаадалса. Старт үгтөөд, хэдхэн сэг үнгэрһэнэй нүүлээр нэгдэхэ этапһаа телефонно мэдээсэл ербэ, № 65 нургуулин «256» гэһэн номертой спортсменэй түрүүлэн ябанан тухай дуулдана. Уданшьегүй тус нургуулин түлөөлөгшэ фиништэ дүтэлжэ ербэ. Энэ спортмен гансаараа хүрдээр гүйгөөд бултанһаа урид ерээ гэжэ ханаха болгоһаа наа тон буруу. Яахдааб гэхэдэ, эстафетнэ мурьсөөндэ эсэсэй илалта ганса хүнөө дулдыдаха бэшэ, харин бүхы командын хүсэ шалһаа болодог бшүү.

Гурбан час үлүүтэй сэг соо бүхы командануудай гүйлдөөн эмхи гур-

имтайгаар дүррээ, эстафетэдэ хабаадагшад түгэхэлэй парад болобо. Парад дээрэ эрхим показателнууд сонсохоголон байна. Эршүүл сооһоо зоветинститудай команда, эхэнэрнүүдэй команданууд сооһоо «Искра» обшествонынд, хубуудэй командануудһаа № 1 нургуулинхид, басагадай команданууд сооһоо № 68 нургуулинхид эрхим показателнуудые харуулан байжа, түрүү нууринуудые эзэлэ. Мурьсөөндэ илаһан командануудта дамжуулгын призүүд ба грамотанууд баруулагдаа. Мүн эгээн хурданаар гүйһэн хубууд, басагадта тус тусан грамотанууд үгтэбэ.

«Бурят-Монголой үнэн» газетын нэрэмжэтэ заншалта эстафетэ энэ жэлдэ бүри эмхитэйгээр үнгэргэгдэжэ, нёдондо жэлэйхидээ нилээд олон хүнүүдые хабаадуулан байна. Тинхэтэй хамта, манай спортсменүүдэй хүсэ шалалай ба мэргэжэлдэй дээшлэлэ байһаниие эли тодоор харуулаа.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: (зүүн гарһаа) 1) Басагадууд урилдажа яба- 2) Эхэнэрнүүдэй дунда түрүү нуури эзэлһэн «Искра» гэжэ спортивна обшествоны басагадай команда. 3) «Наука» гэжэ спортивна обшествоны түлөөлөгшэ финиш дээрэ.

Ч. Намжилов. А. Мангаевый фото.

Яаралтайгаар зэбсэглэхэ ба агрессивнэ дай бэлэдхэхэ гэнэн политикын хойшолонгууд

НЬЮ-ЙОРК, майн 18. (ТАСС). Нэгэдэмэл Насануудай Организацин секретариат элдэб ороонуудтахи ажабайдалай үсөвнүүдые хаража үзэлгэдэ зориулагданан даб дээрхи эхилдхэл толилбо. Дайнда бэлэдхэлэй политика капиталистическэ оронуудые хүшэр хүндэ байдалда оруулаа гэжэ гэршэлһэн олон тоото баримтанууд тус эхилдхэл дотор хэлэгдэнэ.

Капиталистическэ оронуудта тохёолдойон хүшэр хүндэ байдалай үнэн шалтагание ноуха гэжэ оролдоод, эхилдхэл авторнууд хадаа «хүн зоной хэтэрхы олон болоно» тухай малътзанаһаа хороото «теорине» гол шалтагаан болгон табина. Тус эхилдхэл үндэһэ болоһон энэ «тезис» тэрэнэй удахада бүхы дээрнэ нүлөөлэнгүй байжа шадахагүй байһаниинь бүрин ойлгосотой. Капиталистическэ оронуудтахи ажалшадтай хүшэр хүндэ байдалай шалтагаан хадаа «хүн зоной хэтэрхы олон болоно» ябал бэшэ, харин США түрүүтэй капиталистическэ гүрэнүүдэй зонхилхы бүлэг нүүрнуудай бэлүүддэ яаралтай зэбсэглэгэ, Холбоото Штадуудай агрессивнэ политика болоно гэжэ эхилдхэл соо хэлэгдэнэ баримтанууд, тэрэнэй авторнуудай мэдэрлэгнэ харуула.

Капиталистическэ оронуудта эдээ хоолой байдал тухай асуудалда хамааран хэлэхэ зуураа, эхилдхэл зохёогшод «Европодо (Баруун Европодо—ред.) орооһото культурануудай, хартаабын, мүн Дальна Востокогто рисэй ургасын бага болоһон ябадалда илангаа ехээр харагдажа байгаа эдээ хоолой продуктуудые үйлдэбэрлэгнэ хээрэ доошо ороһонийн» тэмдэглэнэ. Мүнөө үедэ Баруун Европодо «һү, мяханы продуктнууд, илангаа мях ба үндэгэ ехэ дутагдалтай» байна гэжэ эхилдхэл соонь заагдана.

Уршагта «Маршалтай түсэб» Баруун Европн ороноудта эдээ хоолой байдалые хүндэлжэ шалдаггүй гэжэ эхилдхэл авторнууд мэдэрхэ баатай болоо. Баруун Европн ороноудтахи эдээ хоолой байдал тухай хэлэхэ зуураа, эхилдхэл зохёогшод хадаа Баруун ба Зүүн Европн ороноудай хоорондох худалдаа наймаанай зогсоһондоһон ябадалай ехэ хойшолонгуудта анхарал хандуулдана.

Дайнай урда тээхи хэмжээнэй сасуулдаа, эдээ хоолой гол продуктуудые (мях, өөх, сахар гэхэ мэтэ) нэгэ хүнэй хэрэглэхэ дунда зэргын хэмжээнэй нилээд ехээр доошо ороһон баримта хадаа капиталистическэ ороноудта эдээ хоолой байдалай муудананай тодорхой жэшээ мүн.

«Гэр байрын барилга дайнай урда тээхи жэлүүдтэй сасуулдаа нилээд автор мүүдэ» гэжэ эхилдхэл авторнууд тэмдэглэнэ. Эхилдхэл авторнууд тэмдэглэнэ. Эхилдхэл авторнууд тэмдэглэнэ. Эхилдхэл авторнууд тэмдэглэнэ.

гаран гэр бариха шухала байна. Гэр байрын кризисе үсэдхэһэн тула Холбоото Штадуудта 10 гаран жэлэй турша дотор жэл бүри миллион хахадһаа үсөөн бэшэ гэр бариха хэрэгтэй. Японидо тус ороной хүн зоной 5-най нэгэ хубинь гэр байрагуй байна.

Советскэ Союзда ба арадай демократин ороноудта гэр байрын барилгын амжалтатай ябаса эхилдхэл соо тэмдэглэгдэнэ.

Эхилдхэл зохёогшод хадаа экономическа хүгжэл багатай ороноуд гэдэгүүдтэ медицинскэ хангалган тон муу байһе тэмдэглэнэ. «Мүнөө үсын медициннын туйлаһануудай ба тэрэнигэ хэрэг дээрнэ ашагалгын хоорондох ехэ зай заһнар» капиталистическэ ороноудай медициннэе хаа хаанагүй үзэгдэнэ гэжэ тэдэнэр тэршэлэн тэмдэглэнэ.

Эхилдхэл соо хэлэгдэнэ мэдэһэнүүдэй ёһоор Эфиопи, Либерн, Британска Сомали, Индо-Хитад, Индонези гэхэ мэтын ороноудта 50 мянга хүндэ оройдоол гансахан врач хүртэнэ. Врачүүдэй ба эмүүдэй дутагдалтай байһан үшарһаа халдариата үбшэнэй дэлгэрэхэ ябадалтай тэмсэхэ гэшээ огто аргагүй байна. Капиталистическэ ороноудта эдүүрье хамгаалха ябадалда бюджетн мүнгэн тон багаар номологдон гэжэ эхилдхэл зохёогшод мэдэрхэ баатай болоо.

Экономическа хүгжэл багатай ороноудта үзэг бэшэ мэдэхгүй хүнүүдэй тоо олон байна гэжэ эхилдхэл соо хэлэгдэнэ. Британска Сомалида хүн зоной оройдоол 1 процент, Камерунда — 5 процент, Индидэ — 9,1 процент, Пакистанда — 13,8 процент, Египедтэ — 14,8 процент, Бонивидэ — 20 процент үзэг бэшэ мэдэхэ байна.

Хүдэлмэригүйдэлгэ тухай асуудалда хамаарха зуураа, эхилдхэл зохёогшод хадаа тэрэниие «экономическа хүгжэл багатай ороноудтай проблемэ» гэжэ харуульхе оролдоно, тинхэдэ капиталистическэ ороноудтахи хүдэлмэригүйдэлгэ тухай мэдэһэнүүдые ехээр багадхан харуула. Советскэ Союзда ба арадай демократин ороноудта хүдэлмэригүйдэлгэ огто байхагүй гэжэ эхилдхэл соо тэмдэглэгдэнэ.

Капиталистическэ ороноудтахи хүндэ байдалые ноуха гэжэ эхилдхэл зохёогшодой али болохоор оролдойон болобоһе, эхилдхэл соо хэлэгдэнэ баримтанууд хадаа Холбоото Штадууд түрүүтэй капиталистическэ ороноудтай яаралтайгаар зэбсэглэгнэ ба шэнэ дай бэлэдхэхэ политикын бузар хойшолонгуудые харуула. Гэхэ зуура, арадуудай хоорондох хани барисанай ба хани харилсаанай эб найрамдалта политика бөлүүжэ байгаа Советскэ Союзда ба арадай демократин ороноудта ажалшадтай ажабайдалай сүх үргэлжэ найжаржа байһан тухай гэршэлһэн хэдэн олон баримтанууд эхилдхэл соо харуулагдана.

Американо-английска блогот ээлжээтэ булигдалга

Хүнэй эрхэнүүд тухай асуудал эрхилжэ комиссида

НЬЮ-ЙОРК, майн 17. (ТАСС). Хүнэй эрхэнүүд тухай комиссин 8-даху заседани хүнэй эрхэнүүд тухай уласоорондын пактын ажалай асуудланууд тухаа статьянуудай проектуудые хаража үзэбэ, тус проектууд хожомоо ООН-эй Генеральна Ассамблейн 7-доху сессин баталалгада дамжуулан үгтэжэ байна. Ажал хэхэ хүнэй эрхэ тухай, ажалай үсөвнүүд тухай асуудланууд тухаа болоһон дискусси хадаа ажал хэхэ эрхые хүн бүхэндэ хангаһан статьянуудые американо-английска блогот ороноудтай абаха дарагуй байһаниие тэдэрхойгоор харуула.

Уласоорондын пактын зохихо статьянуудай проектууд хадаа өөрингөө шэлэжэ олоһон ажалар амидарха зөөрн элэхэ арга боломжотой байха хүн бүхэнэй бүрин эрхэ тухай тодорхой зүб заабаринуудтай байха ёһотой гэжэ СССР-эй түлөөлөгшод дуралдаба.

СССР-эй заһабаринууд хэдэн олон ороноудтай зүгһөө халуунаар дэмжэгдэ. США-эй ба Англин делегацинуудай эсэгүүсэжэ байһан болобоһе, комисси хадаа ажал хэхэ эрхэ тухай, ажалай үсөвнүүд тухай статьянуудые хүнэй эрхэнүүд тухай асуудал эрхилжэ комиссин зохёоха ябадалые талдуулаха гэһэн американо-английска блогот түлөөлөгшэдэй нэдэлгэнүүд буруу нүрбэ.

ажал хэхэ эрхэ тухай, ажалай үсөвнүүд тухай статьянууд тухаа советскэ дүрбэн заһабари баталан абаба.

Али ажалай түлөө эршүүл ба эхэнэрнүүдэй хүлһые тэгшээр түлэхэ тухай советскэ заһабари зүйшүн хэлсэхэ үедэ шанга тэмсэл болобо. Энэ заһабари 8-голосоор абтаа, 5 хүн буруушаажа голосовалба. Заһабарин түлөө Египет, Пакистан, Чили, Уругвай ба бусад делегацинууд голсовалба. США ба Англи советскэ дуралдалые буруушаажа голосовалба.

Амарха ба сүлөө сагаа үнгэргэхэ, түлөөлэгшээр амарха ябадал хараһанан советскэ заһабаринууд тэршэлэн абтаа. Эдэ дуралдалнууд 8-голосоор абтаа, 4 делегаци, тэрэ тоодо СССР ба буруушаажа голосовалба.

Тримэ болохоороо, ажал хэхэ эрхэ тухай, ажалай үсөвнүүд тухай статьянуудые хүнэй эрхэнүүд тухай асуудал эрхилжэ комиссин зохёоха ябадалые талдуулаха гэһэн американо-английска блогот түлөөлөгшэдэй нэдэлгэнүүд буруу нүрбэ.

Французска дожернуудай забастовнонууд

ПАРИЖ, майн 16. (ТАСС). «Юманите» газетын мэдээсэлээр ёһоор, үзэгдэлэр Бордо, Руан, Тулон, Булонн ба Францин бусад портнуудай дожернууд хүдэлмэрээр зогсообо. Тэдэнэр хадаа салин хүлһэ дээшлүүлхэ, сэрэгэй гаргашануудые хорохо, Францин национальна интересүүдэ харюусаха

политика бөлүүжэ шадаха бодото демократическа правительствэе байгуулаха эрилтэ табина. Булонидо забастовка хөшөд хадаа «актеприологическа дайнай генерал» гэжэ французска арадай нэрлэһэн американска генерал Риджуэйн Францида ерлгые буруушаана.

КОРЕЙ ДЭХИ СОБИТИНУУД

АРАДАЙ АРМИИН ГЛАВ КОМАНДОВАНИИН МЭДЭЭ

ПХЕНЬЯН, майн 17. (ТАСС). Үнгэрэгшэ үдэр фронтын участогууд дээрэ американскэ армийскэ интервентүүд ба ливновска сэрэгүүд Арадай эзэлэн байһан газарнуудта хон болобоһе, хүнүүдэй ба никин талаар гээтэ хүрү орожо, гэдэргээ сохигдоо гэррейскэ Арадай-Демократическэ публикын Арадай армийн командовани мүнөөлэр мэдээ.

Мүнөөдэр Арадай армийн үнэ частнууд ба дайсанай сүлдүүдые агнан буудагшад да 7 самолёт унагаагаа, 2 онынь гэмтээгээ, гээтэ самон Корейскэ Арадай-Демократическэ Республикын тэһэй нууриг нуудые зэрлиг муухайгаар ба долоһон байна.

Эб найрамдалай Бүхэдэй Сөвдэй комисси Корей Арадай-Демократическэ Республика өрбө

ПХЕНЬЯН, майн 17. (ТАСС). Бактериологическа зэбсэг хэрхонх тухай 1925 оной Женеве конвенцие американска сүлдэй эбдэлһэн баримтанууд материалнуудые суглуулаха хоорондын комиссин бүлэг Корейскэ Арадай-Демократическэ Республикада эрбэ.

Энэ комисси эб найрамдалгаалха ба американска агресэргүү тэмсэхэ Хитадай комитетэй дуралдалаар Эб найрамдал Бүхэдэлхэйн Сөвдэй гуулагдаа. Тус дуралдал боллоһон Эб найрамдалай Бүхэдэй Сөвдэй бюрогой сесситэ табигдаһан байгаа.

Хитада американска сэрэг бактериологическа зэбсэг хүлһэн баримтанууд тухай материалнуудые суглуулаха хэрэг гээд, комиссин гшүүд Корейскэ Арадай-Демократическэ Республикн территория дээрэ американ сэрэгүүдэй бактериологическа хэрхонх баримтануудые тухай хойлоо хүдэлмэри наяр хэжэ хэ байна.

Хитадахи аграрна реформо

ШАНХАЙ, майн 17. (ТАСС). 1950 оной намар Хунан провинци хэдхэжэ эхилһэн аграрна реформо мүнөө гол түлээ дүүрээ Ханькоуда хэлэгдэлгэ «Чанжибао» газетэ мэдээсэжэ. 1951-сентябрь хүрэтэр аграрна реформ 17 миллион гаран хүн зоной волостынуудта хэдгэбэ. Үнэ үбэл аграрна реформо 10 милон хүнтэй 4900 волостынуудта хуура мүнөө 700 мянга шахуу хүнтэй волостынуудта аграрна реформ хэдгэхэ байна. Энэ жэлэй 2.144 волостынуудта помещикууд 4.498 мянган му газар (нэгэ гектартай адли), 72.600 гектартай адли, 740 мянга тухадэ ажахын ээр эмхитэ 2494 гаран пикүл (нэгэ пикүл 60 килограммтай адли) ороһоо мешигүүднэ хурагдан абтаа.

Аденауэровска «нишита догворто» эсэргүүсэ

БЕРЛИН, майн 17. (ТАСС). Эссендэ баруун-германска үндэцэр алагдана, Мюнхендэ нутаг патрот Филипп Моллерын дурасхаалда зориулагдана митинг Мюнхенэй циркн байр дотор һаа болоо гэжэ АДН дэство дамжуулна. 3 мянган гаран хүнэй сугларһан митинг нэсэргэй «нишита догворто» эсэргэ протестын лозунг дор үнгэрэнэ.

Редактор Б. А. ОЧИРОВ

Мүнөөдөр кино театрууд
Ород драмын театрта — «Три ханинар» (үдэшын 8 час 30 минут эхлэхэ).
«ПРОГРЕСС» кинотеатрта — «Синий» (13, 15, 17, 19, 21, 23 суутта).
«ЭРДЭМ» кинотеатрта — «Минин версигүүд» (11 ба 13 часуудта), «Лиг Бар» (15, 17, 19, 21, 23 часуудта).

А. М. Горький—американска империализмые зэбүүрхэн элишэлэгшэ мүн

(Түгэхсэл)
Өсөн империализмын эгээл бузар муухай ба шухайн американска империализмын хорото ноурые элээр харуулаа.
Американска цивилизация тухай Горькийн наһамжые нэгэ американска журналай асуухада, Горький ингэжэ харюусаһан юм:
«Танай цивилизация хадаа манай планетэ дээрхи эгээл зэрэмдэг муу цивилизация гэжэ ба наһанаб. Ушарын, тэрэ хадаа европейскэ цивилизациянын олон яязын бүхы гүтэмцэг зүйлүүдые гайхалтай ехэ болгоһон байна... Бүхы ороноудай капиталистнууд бултадаа али зэбүүрхэн муухай зэрлиг дошон юм, тингэбөһө танайхид үшөө доро байна» (М. Горький, «Эб найрамдал ба демократин түлөө» гэһэн спортивн, ноури 64).

Обшествонэ хүгжэлтын хуули ёһонуудые мэдэлгэ, Советскэ гүрэнэй бөлүүлдэг гадаадын политика хадаа эб найрамдалай ба демократин түлөө тэмсэхэдэнь Алексей Максимович Горькидо хүсэхэтэ зэбсэг боложо үгдэлгэ байгаа. Капитализмын арятан зэрлиг ааша тухай тобо тодорхой жэшээнүүдые харуулаа зуураа, уранзохёолшо хадаа дайн сэрэгүүдэй нүжэрэн бин болодог ноурые капиталистическэ ороноудай ажалла олонинын үмэнэй элирүүлэн харуулан байна. Дайн хадаа капитализмын зайлашагүй дахуул мүн гэжэ Горький арадта сэг үргэлжэ тайлбарилан ойлгуулдаг байгаа. Капиталистическэ системн байһан сэгта дайнай үүдэдэ шалтагаанууд угы хэгдэжэ шалдахагүй юм гэжэ Горький эли тодоор мэдэлгэ һэн. Дайнда эсэргүү түгэмсэ, демократин түлөө тэмсэ — дайнда эсэргүү тэмсэл мүн гэжэ Горький мэдэлгэ байгаа. Дайн сэрэгтэ эсэргүү, демократин түлөө тэмсэлье иматгал социалистическэ революциин эсэслэн шиндлэхэ байһаниин мэдэжэ. Энээн тухайд агууехэ пролетарска уранзохёолшо А. М. Горький хэдэн хэлэдэг байһан юм. «Дай зайсуулхын тулада юу хэжэ болохоб?» гэжэ французска нэгэ журналай асуухадань, «Советскэ Союз соохилод али юумэ хэхэ хэрэгтэй», — гэжэ Горький харюусаһан байна (М. Горький, статьянууд ба памфлетүүд, «Залуу гварди» гэһэн хэблэл, 1948 он, ноури 206).

Империализмын дарлалтаһаа ба дайнай гасалануудһаа ажалшадые сүлөөлэлгын гансахан зам хадаа Ленин, Сталинай зааһан, советскэ хүдэлмэришадэй ба таряашадай урагшаа дабшажа ябанан зам мүн болоно, ажалһан олониинтэдэ ондоо зам угы гэжэ Алексей Максимович Горький капиталистическэ ороноудай ажалшадта тайлбарилан ойлгуулдаг байгаа. «Капиталистическэ дэлхэй үхэлэй нүхэнэй эрмэг дээрэхэнэ байна, хосорһон, үмхирһэн энэ дэлхэйе үхэлэй нүхэ уруу түлхихэ гэшээ — пролетарнадай түүхэтэ уялга мүн», — гэжэ Горький хэлэһэн байна.

Эрхэ сүлөөгэй, эб найрамдалай ба демократин түлөө тэмсэлдэ өөрынгөө ажабайдалые сүм зориулан Алексей Максимович Горький бол капитализмын зайлашагүй хосоролгодо ба бүхы дэлхэй дээрэ коммунизмын илан мандалгада батаар найдадаг байгаа.

Горькийн баталан хэлэһэн үгэнүүднэ империализмын паразитическэ шэнжэтэй байһан тухай Ленин, Сталинай хэлэдэг үгэнүүдтэй гүйсэд зохилодог байна.
Горькийн бэшэһэн статьянууд ба хэлэһэн үгэнүүднэ мүнөөшье шэнэ хүсэтэйгөөр дуулдана. Ажалша хүн түрэлтэй дууша. Эхэ оронойгоо дүлэтэ патриот А. М. Горький эб найрамдалай, демократин ба социализмын түлөө тэмсэлэдэй түрүү зэргэнүүдтэ ябадаг байха юм.
В. ЗАРЕЧНОВ.